

Edini slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah -
Velja za vse let... \$3.00
Za pol leta... \$1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian Daily
- in the United States -
Issued every day except Sundays
- and Legal Holidays -
- 50,000 Readers -

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT
NO. 219. — ŠTEV. 219. NEW YORK, MONDAY, SEPTEMBER 18, 1916. — PONEDELJEK, 18. SEPTEMBRA, 1916. VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV

Rumunsko prodiranje na severozapadni fronti.

RUMUNI POROČAJO, DA SO ZAVZELI PAR ZELO VAŽNIH AVSTRIJSKIH POSTOJANK IN VJELI SKORAJ 1,000 AVSTRIJSKIH IN NEMŠKIH VOJAKOV. — PRODİRANJE GENERALA MACKENSENA. — BORBE V KARPATIH. — ITALJANSKE ČETE SO ZAVZELE PALIOCRESTO V ALBANIJI. — SPOPADI MED PREDNIMI STRAŽAMI OB REKI STRUMI. — VOJAKI 4. ARMADNEGA ZBORA.

Bukarešt, Rumunsko, 17. septembra. — Uradno poročilo generalnega štaba se glasi: — Na severni in severozapadni fronti se nam je zopet posrečilo nekoliko napredovati. Zavzeli smo važne postojanke Homorov, Almas, Kohalom in Fogaras. Vjeli smo deset avstrijskih in nemških častnikov ter nad desetsto vojakov.

Razer, tega smo zaplenili tudi veliko množino vojnega materiala. — V dolinah se boji neoprestano nadaljujejo. Višine južno od Barulmare, katere nam je sovražnik že petkrat odvezel, se nahajajo zopet v naših rokah. Pri tej priliki smo vjeli 76 avstrijskih vojakov.

Na južni fronti se vrše ob Donavi artilerijski spopadi. Ob izlivu Donave so potopili naši topovi dva bolgarska transportna plava. — Sovražni zrakoplovi so obstreljevali Konštanco ter usmrtili štiri osebe.

Berlin, Nemčija, 17. septembra. — Vrhovno poveljstvo nemške armade razglša: —

Armadska skupina generala Mackensena: V Dobruži sovražnika neoprestano zasledujemo.

Na Sédmograškem se je posrečilo Rumunom nekoliko prodreti, toda uspehi, ki so jih dosegli, so skoraj brez vsake važnosti.

Dunaj, Avstrija, 17. septembra. — Vrhovno poveljstvo avstrijske armade naznanja: —

Južno od Hatzeka so vprizorile ogrske in nemške čete uspešen napad. V splošnem se ni na rumunski meji ničesar posebnega pripetilo.

Berlin, Nemčija, 17. septembra. — V vseh Gozdnih Karpatih se vrše vroči boji med našimi in rumunskimi četami. Najhujša bitka se je bila te dni pri Dorni Vatri, ki se je končala z popolno zmago našega orožja.

Sofija, Bolgarsko, 17. septembra. — Iz glavnega stanja poročajo o situaciji na rumunski meji: —

Ob reki Donavi vlada mir. V Dobruži neoprestano zasledujemo sovražnika.

Sofija, Bolgarsko, 16. septembra. — O bojih na solumski fronti se poroča: —

Po vročih bojih ob jezeru Ostrovo se je Srbom posrečilo zavzeti Nidje planino.

12. septembra so zasedle naše čete Varo.

Čete 4. grškega armadnega zbora, ki je naprosil Nemce pomoči, so začeli dne 15. septembra transportirati v Nemčijo.

Včeraj je močan oddelek sovražniških bojnih ladij obstreljeval Kavalo. Par vojašnice je v plamenu.

Berlin, Nemčija, 17. septembra. — Vrhovno poveljstvo nemške armade poroča o zadnjih bojih na macedonski fronti: —

Na macedonski fronti se ni zadnje dni ničesar posebnega pripetilo.

London, Anglija, 17. septembra. — Ob reki Strumi so vprizorile angleške čete uspešen napad na sovražniške prednje straže. Bitka, ki se je vnela severno od ceste, katere vodi Seresu, se je končala s popolno zmago našega orožja. 13. septembra smo v bitki pri Doiranu vjeli nad 156 nemških vojakov in zaplenili precej vojnega materiala.

Zapadno od jezera Ostrovo so Srbi prekoračili reko Brod. Francosko-ruske čete so dospale pred Florino.

Pariz, Francija, 17. septembra. — Popolnansko poročilo francoskega generalnega štaba se glasi: —

Ob reki Strumi se je vnela med angleškimi in sovražnimi četami vroča bitka, ki se je končala z angleško zmago. Sovražnik se je moral z velikimi izgubami umakniti.

Od Veleš gorovja do reke Vardar se bje na celi fronti izvanredno vroča artilerijska bitka. Dozdej se še ni začela obračati zmaga ne na to ne na ono stran.

Vzhodno od Černe so se približali Srbi Vetreniku. Medptoma se jim je posrečilo zavzeti nekaj zelo važnih strateških točk.

London, Anglija, 17. septembra. — Neke tukajšnja brzojavna agentura je dobila v soboto iz Aten brzojavko, da so laške čete zasedle mesto Paliocrestu v Albaniji. Paliocrestu je oddaljeno pet milj od Argyrocastra.

Dunaj, Avstrija, 17. septembra. — Avstrijski generalni štab poroča, da se avstrijske čete niso udeležile zadnjih bojov na Balkanu. Avstrijci so koncentrirali zaenkrat vso svojo pozornost na Transilvanijo, kjer Rumuni polagoma, toda precej uspešno napredujejo.

Italijani.

Italijanske čete napredujejo. Avstrijsko poročilo pa pravi, da imajo Lahy velike izgube.

Rim, Italija, 17. septembra. — Italijanske čete napredujejo. Njih cilj je Trst. Italijanski vojni urad poroča, da so laške čete obstreljevale avstrijske pozicije in jih tudi več zavzele.

V bojih, ki so se pričeli vršiti v petek v Sugana dolini je bil sovražnik docela odbit.

Na soškem bojišču je bila artilerija zelo aktivna.

Na Krasu so naše čete odbile več avstrijskih protinapadov, naker so nadaljevale s pritiskanjem nanje. V teh bojih so z artilerijskim ognjem zelo poškodovali avstrijske postojanke in zavzeli več zakopov. Vjeli smo tudi 800 sovražnih vojakov.

Dunaj, Avstrija, 17. septembra. Dunajski vojni urad naznanja glede bojov na kraški fronti: —

Na kraškem bojišču nadaljujejo Italijani s svojimi napadi nočindan, toda naša franta je dozdej neomajana.

„Najhujši boji so se vršili pri Lokvici.“ — Jugovzhodno od Dohrdobke višine je sovražnik dohival vedno velika ojačenja. Skoro vsi boji so se končali v naš prilog. Najbolj se je v teh bojih odlikoval šestindesetdeseti polk. Italijanske izgube so velikanske.

Na fronti, ki se razteza od Vipavčice pa do Krna je bila sovražna artilerija zelo aktivna. V bližini Boveca je sovražnik po artilerijskem ognju vprizoril hude napade na Oršič, potem na Ravelnik in na Rombon. Napadi so se mu ponesrečili.

1,500,000 delavcev v Angliji zahteva boljše plače.

London, Anglija, 17. septembra. Ako ne bo parlamentarni odbor obrtno-unijskega kongresa v najkrajšem času izposloval od vlade, da bo vzela pod svojo kontrolo eno življenjskim potrebščinam, bodo skoro vse delavske unije zahtevale povzvišanje plač.

V teh unijah je baje nad poldrug milijon delavcev.

Pozor pošiljatelj denarja!

Vlad negotovega dostavljanja pošte, ki je namenjena in Ameriki v Avstrijo in Nemčijo ter narobe sprejemamo denarne pošiljke do preklica le pod pogojem, DA SE VELEDO VOJNE IZPLAČAJO MOGOČE Z JAMUDO DENAR NE BO V NOBENEM SLUČAJU IZGUBLJEN, ampak nastati namorejo le zamuda. Mi jamčimo na vsako denarno pošiljatev toliko časa, da se izplača na določeni način. Istotako nam jamčimo naslednje ameriške banke, s katerimi smo sedaj v zvezi radi vojne in radi popolne sigurnosti pri pošiljanju denarja.

Gena:		Gena:	
K	\$	K	\$
5....	.85	120....	16.23
10....	1.50	130....	17.55
15....	2.20	140....	18.90
20....	2.85	150....	20.25
25....	3.55	160....	21.60
30....	4.20	170....	22.95
35....	4.90	180....	24.30
40....	5.55	190....	25.65
45....	6.25	200....	27.00
50....	6.90	250....	33.75
55....	7.60	300....	40.50
60....	8.25	350....	47.25
65....	8.95	400....	54.00
70....	9.60	450....	60.75
75....	10.30	500....	67.50
80....	10.95	600....	81.00
85....	11.65	700....	94.50
90....	12.30	800....	108.00
100....	13.50	900....	121.50
110....	14.85	1000....	135.00

Ker se zdaj omejevanje denarja skoraj vsak dan menja, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. —

Višina se bo spremenila, da dobi naslednik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. Iste denarje na naveden način par dni prejeto in med tem, ko dobi naslednik kak v roko, se pri vsaki omejitvi denarja se vsiljuje sprememba.

FRANK SAKSAR, 68 Cortlandt St., New York, N. Y.

Stavka v New Yorku.

Prevažalci vlačilnih čolnov so pripravljeno takoj stavkati. — Vse je zdaj še od župana odvisno.

New York, 17. septembra. — Newyorška stavka železniških delavcev se je tekoma zadnjih dni takole razvijala: —

Prevažalci vlačilnih čolnov so glasovali za stavko iz simpatije do newyorških železničarjev.

Ako bodo tudi ti zastavkali, bo dobil Morgan, ki je v ozadju železniških magnatov, najhujši udarec, namreč, ker ne bo mogel prevažati munije in potem nakladati na parnike, ki jo nato odpeljejo v Evropo.

Še danes zvečer bodo zastavkali, ako ne bo župan Mitchell kake pot našel, po kateri bi se stavko prepričilo. Stavko je pa mogoče preprečiti le, ako se železniški magnati, med katerimi je Morgan glavna "živina", uklonijo stankajočim železniškim delavcem.

Tidevater Boatmen's Union, ki kontrolira ves prevoz premog, je imela včeraj zvečer posebno sejo, pri kateri so sklenili, da bodo še počakali, kaj bo naredil župan, toda, ako ne bo storil kaj v prilog delavcev, bodo zastavkali.

Fitzgerald, organizator newyorških železničarjev, je včeraj naznanil, da je izračunal, da imajo Newyorške železnice, odkar je stavka že nad osem milijonov dolarjev škoda. —

Shonts, predsednik železnice, zanika, poleg tega pa še pristavlja, da so mu uradniki povedali, da imajo železnice še boljši business kot prej.

Najbolj brezdvoma trpe gledalci. —

Promet je kot običajno.

Grški kabinet.

Novi ministrski predsednik je prijatelj Venizelosa. — Grška bo ostala baje nevtralna.

London, Anglija, 17. septembra. Nikolaj Kalogeropoulos, svetovnoznani grški odvetnik in prijatelj bivšega ministrskega predsednika Venizelosa, je prevzel ponudbo za ministrsko predsedništvo, kot se poroča iz Aten.

Napravil je že novi kabinet. Neko Reuterjevo poročilo se glasi, da so se novi ministri že zapriegli in sicer potem ko je novi ministrski predsednik bil v posvetovanju z zavezniškimi diplomati.

London, Anglija, 17. septembra. Novi ministrski predsednik, kot se poroča, občuduje Nemčijo in njene velikanske uspehe, toda se nikakor ne strinja z njenimi težnjami.

Splošno mnenje je, da bo ostala Grška še nadalje "dobrodelno" nevtralna, ali z drugo besedo, da bo naklonjena zaveznikom.

Atena, Grška, 17. septembra. — Jurij Streit, najbolj intimen svetovalec kralja konstantina, je dobil od Melasa, bivšega kraljevega privatnega tajnika, povabilo na dvboj.

Melas je izgubil svoje mesto, ker je očitno simpatiziral z Venizelosom in je v odprtem pismu napadel Streita, da je on zakrivil, da ni Grška ubrala kake druge poti; da je on kriv, da je Grška v tako žalostnem položaju.

Streit je bil zunajni minister, ko je izbruhnila vojna.

Nemčija in submarini.

Berlin, Nemčija, 18. septembra. Nemški submarini so od 3. do 11. septembra uničili šestindvajset trgovskih ladij, 26,222 ton, in sicer v Angleškem kanalu in na Atlantsku. To so bili namreč le sovražni parniki.

Tako je danes naznanila Prekmorska poročevalna agencija. Poleg teh je bilo pa potopljenih še sedem nevturalnih, 10,669 ton, ki so vozili kontrabant v Francijo oziroma v Anglijo.

Poročilo nemške admiralitete, pa pravi, da so nemški podmorniki čolni uničili 126 sovražnih trgovskih parnikov, 170,679 ton, in petindvajset nevturalnih parnikov, ki so vozili kontrabant.

FRANK SAKSAR, 68 Cortlandt St., New York, N. Y.

Boji z Rusi.

Ruska zmaga pri Haliczu. — Baje so vjeli nad 3000 vojakov. — Vesti z raznih front.

Petrograd, Rusija, 17. sept. — O dogodkih na zapadni fronti poroča ruski generalni štab: —

Južno od Brzezany, na desnem bregu Zlote Lipe, se vrše izvanredno vroči boji. Na par mestih smo pognali sovražnika iz njegovih postojank in vjeli nad 500 vojakov. Zaplenili smo tudi precej vojnega materiala.

Bitka, ki se je vnela pri Narajovki, še ne bo tako kmalo končana. — Sovražnik je imel na tej fronti izvanredno velike izgube. Vjeli smo 3874 nemških vojakov, med katerimi se je nahajalo 34 častnikov. Zaplenili smo nekaj topov in dvajset strojnih pušk.

Berlin, Nemčija, 17. septembra. Ko so napadli Rusi čete generala Marwitza zapadno od Lutksa, so imeli strahovite izgube. Mi smo nadalje odbili tudi vse napade severno od Stanislava.

Južno od Pinska se bje vroča artilerijska bitka. Čete avstrijskega prestolonaslednika Karla Franc Jožefa se bore vzhodno od Narajovke.

Dunaj, Avstrija, 17. septembra. Ob bojih pri Lutsku se poroča: — Rusi pod poveljstvom generala Terstajnskega so vprizorili splošen napad na naše čete pri Lutsku. Napada se je udeležilo tudi parnanovo organiziranih gardnih divizij. Pripoznati moramo, da je bil napad sila vroč, toda nam ni veliko škodoval. Po preteku par ur se je začel sovražnik na celi črti umikati.

Sin angleškega kralja ranjen.

London, Anglija, 17. septembra. Drugi sin angleškega kralja princ Albert se je vrnil težko ranjen domov. Služil je pri mornarici. — Zdravniki pravijo, da njegova rana ne bo tako kmalo zaceljena.

Šala na fronti.

London, Anglija, 17. septembra. Vojni minister, ki se je ravnokar vrnil iz Francije, kjer se je mudil na fronti, pripoveduje o neki šali, ki so jo naredili Nemci vlaškim vojakom. Pred vlaško divizijo so Nemci iz svojih zakopov pomolili napis: "Pazite! Danes ob 10. zvečer se bo nekaj zgodilo". Vsi vojaki so mislili, da bodo Nemci bombardirali ali kaj slinčnega. Ko je bila ura deset, se je pa na nemški strani oglasila nemška godba, ki je igrala vlaško himno: "Craig y bar". Walesi so jih pa s petjem spremljali.

Denar se lahko odpošlje v staro domovino tudi po brezničnem brzojavu.

Cena kronam je ista kot pri navadnih pošiljstvih; le za naslov se računa 65 centov za vsako besedo. Najboljše je, da se nam pošlje \$4 za vsak naslov; ako bo kaj preveč, ali kaj premalo, bomo poslali nazaj ali pa sporočili, da se nam še dopolnje.

Zdaj je mogoče poslati le okroglo svoto, kot naprimer: K 100, 200, 300 itd. do K 10,000.

Breznične pošiljatev grede vse v Nemčijo, od tam se pa pošljejo denarne nakaznice po pošti na sadnje mesto.

Natančno smo poizvedeli, da take pošiljatev dopejo primeroma hitro za sedanje razmere. — Zgoditi se pa kaj lahko, da pošiljatev traje tudi dalj časa in to, ako se napravijo napake pri brezničnem brzojavu; denarja se ne more izgubiti, pač pa je mogoča sakaznjava, ako se urine kje kaka napaka.

Kdor želi poslati na ta način denar v staro domovino, mora natančno napisati naslov in dodati: pošlje naj se po brezničnem brzojavu.

Denar za breznične brzojavke pošiljate po poštnem Money Order ali pa gotov denar v priporočnem pismu, ne pa potoma privatnih železov.

FRANK SAKSAR, 68 Cortlandt St., New York, N. Y.

Trgovina in Anglija.

NIZOZEMSKI VLADNI ZASTOPNIK JE BIL PRI LANSINGU. — POROČILA KONZULA SKINNERJA. — KAJ BO STORIL PREDSEDNIK WILSON? — ANGLIJA BO PLAČALA ŠKODO?

Washington, D. C., 17. septembra. — V državnem departmentu sta imela včeraj državni tajnik Lansing in nizozemski vladni zastopnik Van Rappard posvetovanje, in sicer glede novih angleških ukrepov glede trgovine med Združenimi državami in Nizozemsko, kakor tudi Norveško, Švedsko in Dansko.

Državni tajnik je nizozemskemu diplomatu povedal, da Združene države zelo pazijo na vse angleške korake, ki se tičejo trgovine.

Angleško poslaništvo je pa državnemu departmentu pojasnilo, da ne dela Anglija nevtralnimi državam nobene krivice. Anglija le prepoveduje uvažati v nevtralne države, ki imajo odprto pot v Nemčijo, več blaga kot se ga je uvažalo pred vojso.

Dne 11. septembra je generalni konzul Skinner v Londonu sporočil državnemu departmentu da mu je angleška vlada naznanila, da ne bo ovirala onega ameriškega blaga, ki je bila že izdala tozadevno dovoljenje. Dalje pa pravi, da ne bo angleška vlada dajala več dovoljenj ameriškim eksporterjem do 1. oktobra, oziroma do preklica, in sicer to le za nekatero blago. Na listi je zdaj okoli petdeset vrst blaga, katerega se ne dovoljuje uvažati.

Washington, D. C., 17. septembra. — Predsednik Wilson bo v kratkem času določil, kako pot bodo Združene države ubrale napram Angliji, ki je sklenila ovirati ameriško trgovino z nevtralnimi deželami. Državni department je poslal v Shadow Lawn, kjer se nahaja predsednik Wilson na počitnicah, vse podrobnosti, kakor tudi načrt, ki ga ima nizozemski vladni zastopnik, s katerim bi se po njegovem mnenju moglo protežirati nizozemske, kakor tudi ameriške trgovske pravice.

Včeraj je poslal tajnik Lansing ameriškem poslaništvu v London brzojavko, v kateri naroča, da se mu pošlje še vse tozadevne podrobnosti.

Državni department se zaveda, da morejo imeti tozadevne kontraverze med Združenimi državami in Anglijo zelo slabe posledice. Domneva se, da je Anglija še vedno na tistem stališču, ko pravi, da bo vso škodo, ki jo imajo Združene države tekom vojne, Anglija po vojni plačala.

Zahodno bojišče.

FRANCOZI SO ZAVZELI ZOPET DVE VASI. — ANGLEŽI IN FRANCOZI SO VJELI 950 NEMŠKIH VOJAKOV. — ZAVEZNIKI SO BAJE V ENEM MESCUI IZGUBILI OSEMINESEMDESET ZRAKOPLOVOV.

London, Anglija, 17. septembra. — Francoske čete so zopet navalile na nemške postojanke. Zavzele so vasi Vermandovillers in Berny.

Francoski uspeh je bil povsod popolen, razven pri Dennecourtu, ki leži na polpoti med goriomenjenim vasema. Okoli te vasi se boji še nadaljujejo. V današnjih operacijah je bilo vjetih 700 nemških vojakov, med njimi je bilo tudi petnajst častnikov.

Tudi Angleži niso počivali. Napadali so nemške pozicije na severnem delu sommeske fronte in zavzeli Mouquet farmo.

Današnje angleško uradno poročilo se glasi, da so Nemci vprizorili hude protinapade, katere so pa vse uspešno odbili.

Popolnoma jasno je, da Nemci nimajo več moči, da bi se mogli zoperstavljati francoskemu in angleškemu napredovanju. V zadnjih dneh so bili Nemci premagani v infanterijskih, artilerijskih, zračnih in drugih bojih.

Zdaj angleška artilerija na vso moč obstreljuje dve milj dolgo fronto v okraju Thiepval. Nemške postojanke so skoro čisto razbite. Niti najmanjšega dvoma ni, da bodo v kratkem navalili in jih zavzeli, kajti Nemci se ne bodo mogli braniti za takim zakopi.

Angleži so v današnjih operacijah vjeli 250 nemških vojakov; toraj so jih Angleži in Francozi skupno 950.

Vojni urad, kakor tudi časnarji, poroča, da so nemške izgube ogromne in da se ne morejo primerjati zavezniškimi.

Berlin, Nemčija, 17. septembra. — Nemško uradno poročilo se glasi da se boji nadaljujejo. Pravi, da se vrše hudi boji, toda položaj je pa skoro neizpremenjen.

Berlin, Nemčija, 17. septembra. — (Breznično preko Sayville.) — Pripoznana avtoriteta je izračunala, da so Angleži in Francozi tekom bojov v mesecu avgustu izgubili oseminsedemdeset zrakoplovov, izmed katerih jih je osemindvajset padlo v nemške roke, drugi so pa padli na zemljo, ki je še v sovražnih rokah. Mogoče so jih pa še več izgubili. Nemci so jih izgubili samo sedemnajst, pravi dotično poročilo.

GLAS NARODA

(Slovenian Daily)
Owned and Published by the
SLOVENIAN PUBLISHING CO.
(a corporation)
FRANK SAKSER, President,
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation
and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$300
Za pol leta 150
Za celo leto za mesto New York... 4.00
Za pol leta za mesto New York... 2.00
Za Evropo za vse leto 4.50
Za Evropo za pol leta 2.25
Za Evropo za četrt leta 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredno nedeljno in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sunday and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.
Dopis brez podpisov in osebnosti se ne
preložejuje.
Denar naj se blagovito pošilja po —
Money Order.

Pri spremembah kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje bi-
vališče naznači, da hitreje naj-
demo naslovnika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION
MEMBERSHIP LABEL
FOR CIRCULARS, NEWS, ETC.

Par misli.

Vojna situacija v Evropi se ni
veliko izpremenila. Armade so kot
valovi, ki zadevajo drug v drugega
in se zopet odbijajo.

Nikjer posebnih uspehov, nikjer
posebnih izgub. Zdi se, da so boju-
joče se države začele zdaj kazati
svojo slabost, ki postaja z vsakim
dnem večja.

Zaenkrat so oči vseh obrnjene
na Balkan.

Rumunska se gotovo že kesa, ker
se je dala pregovoriti od zavezni-
kov in se je umešala v vojno. —
Boljše bi bilo zanje, da bi ostala
nevtralna in bi zasledovala politiko
kot po drugi balkanski vojni.

Tečaj je brez vsakega boja dobila
ono, po čemur je hrepelena. Trans-
silvanska meja ni bila dobro zava-
rovana, ker je morala Avstrija raz-
deliti svoje sile in jih poslati na
dve strani: — proti Italijanom in
Rusom.

V Transilvaniji so bili Rumuni
kmalo zavzeli tudi par mest, toda
napredovali niso veliko.

Vso pozornost so morali obrniti
na jug ter se braniti pred Nemci
in Bolgari, ki so vdrl v deželo ter
zavzeli Tutrakan in Silistrio.

Bolgari in Nemci so preiskušeni
vojaki.

Načini bojevanja so jim znani
do zadnje pičice, dolge borbe so
jim sicer odvzele veliko vajakov,
toda oni, ki so ostali, so utrjeni,
in zmorni prenašati vse težave in
napore.

Trst in zavzeli nekaj krtin pri Go-
rici.

To so torej tisti njihovi slavni
uspehi, katerim se sami ne more-
jo dovolj naučiti.

Avstrija hira in izrablja svoje
zadnje sile. Od vseh strani je ob-
dana s sovražniki. Skoraj enake
nepriilike kot zunanji sovražniki,
ji delajo Madžari.

Če je Tisza zadovoljen z njemi
ukrepi, ni zadovoljna opozicija,
če se opozicija strinja z njim, je Tisza
proti njej.

Na zapadni fronti so Nemci do-
volili moralni poraz, ker niso za-
vzeli Verduna.

Celo Rumunsko in še kaj drugega
povrh bi lahko zavzeli z voja-
ki, ki so si razbili glave pred ver-
dunsko trdnjavo.

Niti Nemci niti Francozi ne mo-
rejo naprej. Bore se in krvavijo.
Par milj zavzamejo, par milj izu-
be. — To se ponavlja že mesec in
mesec.

O miru se ne sliši dosti. Morda
se bodo res toliko časa borili, da
bodo popolnoma izkrevneli!

Že zdaj se pa lahko reče, da bo-
jujoči se ne bodo imeli nikakega
dobička. — Izgub ne bo mogoče
dolga desetletja ali pa sploh ni-
koli nadomestiti.

Zottijev list je označil v svoji
zadnji številki poštene Solvence s
sledječimi besedami: spake gnujnih
možgan, lenuhi in postopači, kroš-
njari, lenuharski in pohajški to-
varši, jalovi frakarji, petolizci, po-
litični sleparji, zabite buče itd.

Rojaki, naročajte se na Zottijev
list, rojaki, podpirajte to podjetje,
ki vas obdaja s tako lepimi priim-
ki!

"Avstrijski Slovenec" v San
Francisco naznanja, da ni identi-
čen s Zottijevim "Avstrijskim Slo-
venecem", avtorjem dopisa v zad-
nji številki Zottijevega lista.

Dopisi.

La Salle, Ill. — Vsaka sila do
vremena, tako pravi že stari pre-
govor. Bil sem že trikrat tako sre-
čen, da se je moje ime vporabljal
od nekaterih izizivačev iz La Salle
in se bleščalo v javnosti v slov.
časopisih, in sicer enkrat v dopisu
lista Nar. Vestnik pod psevdoni-
mom (nepravim imenom) in enkrat
v ravnostnem listu št. 72 s
podpisom "Delničarji" ter enkrat
v glasilu S. N. P. J. št. 82, podpi-
sano "Odbor" v obliki resolucij
Slov. Doma. Da so kovači, kateri
so osnovali te resolucije ter dopi-
se, eni in isti zabavljači, je goto-
va stvar. Vsakemu poštememu člo-
veku poide potrepljivo enkrat; vsled
tega sem primoran dati od-
govor podlemu zaničevanju na-
pram meni, osnovanem po le ne-
katerih sejišilih prepira, sicer bom
kmalu največji hudodelce v obeh
ljudstva. Naj bo resolucija spre-
menjena ali nespremenjena, zav-
rena ali nezavržena, če mislijo ne-
kateri "gospodje" pri odboru
Slov. Doma, da bodo imeli mene
za tarčo, jim povem, da se jim bo
to slabo obneslo. Med drugim je
bilo pisano v resoluciji sledeče:
"Ker se je pa dobilo med našimi
Slovenci v La Salle nekaj napred-
ku nasprotnih mož, kateri so iz
osebnih koristi ali sebičnosti začeli
ruvati proti tej blagi ideji z name-
nom uničiti družbo Slovenskega
Doma" itd. In nato slede imena
takozvanih voditeljev. Ker se za-
dava že zopet tudi mene tiče, evo
odgovora: Kdor bo meni dokazal,
da sem jaz direktno, vsled mojih
osebnih koristi ali sebičnih name-
nov, karkoli storil v zvezi s Slov.
Domom in sebe tako osebno oko-
ristil, ali pa da sem imel kakšen
namen ali načrt se osebno okri-
stiti, da bi se isti zidal ali pa če bi
se ne zidal, naj pride k meni s to-
zadevnimi tehtnimi dokazi in dobi
nagrada \$25. Glede mojega izsto-
pa iz družbe naj pripomnim, da
vsled tega tistim sejalcem prepira
in nikomur pri družbi ničesar ne
dolgujem. Imel sem nekdo delnico
pri Central Life Insurance Co.,
katero sem pa iz gotovega vzroka
drugemu prodal, toda do danes
me še ni prišel ničče od omenjene
družbe nasilgovati ali zaničevati
zato, ker sem odstopil. Ravno tako
tukaj; če sem jaz videl, da ni
prave sloge (vsled česar tudi ni
napredka), mi je bilo prosto izsto-
piti. Ako sem stnil, da se hoče
narodu naprtiti progromno bre-
me, pod katerim bo omahnil in
ker, ako nekateri leto v propast
gmotno in moralno, ni nikjer za-
povedano, da moram tudi jaz
z njimi; zato mi je bila tudi prsta
pot odstopiti. Ko se pa bo de-
pisala zgodovina in moje ime shr-

nilo v arhivu Slov. Doma, pa se,
ako ste poštini, da sem jaz kot
zapisknik pri društvu sv. Barba-
re št. 7 s pomočjo drugih odbor-
nikov nakolektiral nad \$50 za del-
nice omenjenega društva. Ako
imate še kje v vašem arhivu tiste
nabiralne knjžice, ko so bile raz-
ne kolekte za Slov. Dom, bode-
te pronašli, da pred tistim razdorom
mojega imena med darovalci skoraj
nikoli ni manjkalo; da sem se
pa vdeležil tudi vselej veselje
pred preje omenjenim časom, to
mora pripoznati vsak resnicolju-
ben delničar, kateri je bil takrat
pri družbi. To vse zapišite, kakor
tudi moje vzroke, če hočete, da bo
zgodovina poštena in popolna v
arhivu Slov. Doma. Ni moj namen
s tem bahati (kakor imajo to-
navdajo nekateri takozvani "veli-
ki narodnjaki"), to navajam le v
samoočrambo. Da se mene ter
druge označene ne želi videti pod
streho Slov. Doma, povem, da, kar
se tiče zastran mene, nimam na-
vade se nikomur usiljevati, ker
imam še vedno odveč povabil in
razne poštene prostore, kjer se me
z veseljem sprejme. Kar se tiče
"korespondence", omenjene v gla-
silu S. N. P. J. v najnovjšem do-
pisu iz La Salle, pa skušam zado-
stati božji postavi, katera pravi:
"ljubi svojega bližnjega kakor sa-
meba sebo", vsled tega tudi ne
morem priporočati svojem bliž-
njemu nekaj, kar se mi ne zdi do-
bro. To vse naj si zapiše v album
tisti del "gentlemenov" pri Slov.
Domu, kateri že leta in leta delajo
preprij v naselbini, zdaj pri eni,
zdaj pri drugi stvari. S tem krep-
kam enkrat za vselej, ker prepri-
piti se ni moj namen, toda braniti
svojo čast je pa dolžnost vsakega.
Tisti pa, kateri bo tehtno dokazal,
kakor omenjeno, naj pride pa kar
po nagrado. — Mihael F. Kobal.

(Opomba uredništva: Ta dopis
smo priobčili v celoti, ker vsak
človek se mora braniti napadov.)

Cudahy, Wis. — Naj nekoliko
sporočim čitateljem, kako se ima-
mo v tem mestu. Slovenci se prid-
no selijo sem, ker je boljše kot v
velikih mestih. Delavske razmere
so povoljne, da, še nikdar poprej
niso bile boljše. Razven v Cudahy
Klavnic, kjer se v poletnem času
bolj slabo dela, so plače splošno
okoli \$2.25. Najboljša tovarna je
Federal Rubber Co. Dalje imamo
tudi velike strojarne, livarne itd.
Toda meni tovarniško delo ne u-
gaja več zavoljo zdravja. Še letos
se hočem izseliti iz tega razvata-
jočega mesta v Naylor, Mo., in
se oprijem drugega dela, namreč
kmetijstva, zlasti sadjarstva in vi-
narstva. Jaz sem bil že trikrat
tam, kajti zemljo imam že sedem
let kupljeno. Svet bi bil še lepši
kot je pri nas na Stajerskem ali
na Hrvatskem, ako bi bila zemlja
očistena, kajti tukaj je vsako me-
sto takoj za rabo, bodisi za vino-
grad, bodisi za kaj drugega. Za-
toraj, ako hoče kdo farmo kupiti,
naj se vpraša, če zna pridelati, kar
zemlja rodi. Pridi pogledat tisto,
kar je imel g. Frank Gram v ogle-
su. Jaz jamčim, da je vse, kar je
povedal, resnica. Pozdrav vsem
zavodnim farmerjem v Missouri.
A. Skrbščič.

Nemške laži.

S. S. McClure, ki je bil do ne-
davnega časa znan kot eden naj-
večjih zagovornikov Nemčije med
ameriški časniki, ki ima pa to
dobro lastnost, da ljubi resni-
ce, se nahaja zdaj v Angliji in je
ravnokar poslal v Združene države
sledede poročilo:

"Najbolj sem bil presenečen, ko
nisem našel nikjer nobenega zna-
menja velikanske škode, ki jo po-
vzročajo nemški Zeppelinji v tej
deželi kot se glase oziroma so se
glasila nemška poročila. Jaz sem
to stvar skozinsko preiskal. Ko sem
primerjal nemška in angleška
poročila glede teh nemških pole-
tov nad Anglijo in ko sem videl,
tudi kraje, kateri so v nemških po-
ročilih opisani kot popolnoma raz-
dejani vsled bomb, sem prišel tak-
oj do prepričanja, da so angle-
ška poročila resnična, medtem ko
je z nemškimi ravno nasprotno.

"V mesecu februarju, ko sem
bil v Berlinu, sem bral nemška
uradna poročila o zeppelinških po-
letih nad Liverpool, Birkenhead
in Manchester. Nemški mornarici
ni štab je "natančno poročal" o
velikanski škodi, ki so jo Zeppeli-
ni povzročili v angleških prista-
niščih, tovarnah in vojskih na-
pravah. Istotako je tudi nemško
poslaništvo v Washingtonu izda-
valo enaka poročila.

"Lahko si je predstavljati, ka-
ko sem bil presenečen, ko sem ob-
iskal omenjena mesta in nisem na-

šel nikjer kakoga sleda o veliki
škodi. Zvedel sem tudi, da so bili
skoro vsi nemški poletniki, ki so jih
opisovala nemška uradna poročila
mornaricega štaba, izmišljena.
Nek švedski žurnalisti mi je pra-
vil, da je vse te "poletje" temelji-
to preiskal in ravnotako našel, da
so vsa nemška poročila doela iz-
mišljena.

"Nekje jasne, zvezdinate noči mi
je nek nemški diplomat, član
mornaricega urada, rekel: "Kras-
na noč za Zeppeline." Drugo jutro
sem čital v časopisju občirna po-
ročila o poletju treh nemških Zepp-
elinov, ki so poleteli nad Lon-
don, da so razbili več mostov pre-
ko reke Thames, tako, da je del
londonskega prometa vstavljen.

"Nekoga drugega jutra sem čit-
al, da so v Londonu vse ceste, ki
vodijo v bolnice, zaprte prometu,
ker po njih je cel večer in celo
noč bolniški vozovi prevažajo ra-
njene, ki so postali žrtve zadnje-
ga poleta Zeppelinov.

"Poleg omenjenih dveh je pa
nemška vlada izdala še veliko dru-
gih bolj "natančnih" poročil o
škodi, ki so jih povzročili nemški
"poletniki" nad London. Zdjaj sem
se prepričal, da ni bilo v tistih
poročilih veliko, skoro nič res-
nice."

Tako piše časnikar, na katerega
je brezdvomno zanesti. Iz tega
je zopet razvidno, kakšnih sred-
stev se nemška vlada poslužuje,
da more nadaljevati z vojno, da
more še nadalje svoje ljudi držati
na svojih vojkah. V javnost daje
poročila o škodah, ki jo ima so-
vražnik, o žrtvah, ki jih dobi-
va od sovražnikom, samo zato, da
slepi narod.

Izjava grškega kralja.

Grški kralj je izjavil, da ga ne
veže nobena obljuba. — Grki so pri-
pravljene, da se pridružijo zavez-
nikom.

Dne 1. septembra se je štabni
dopisnik Associated Press mudil
pri grškem kralju Konstantinu in
imel z njim pogovor, ki sledi. Ne-
mogoče je povedati, kje je bila ta
brzojavka tako dolgo zadržana,
mogoče jo je imel tako dolgo nem-
ski ali pa francoski cenzor.

Tatoj, Grška, 1. sept. (Preko
Pariza, 16. sept.) — Kralj Kon-
stantin je sprejel v svoji letni pa-
lačici zastopnika Associated Press,
in sicer takoj nato, ko se je dopis-
nik mudil pri angleškem vladnem
zastopništvu. Kralj je govoril o se-
dajni vojaški situaciji z največjo
odkritostjo. Rekel je, da je Grška
vsak čas pripravljena stopiti na
stran zaveznikov, in to le,
ako bo videla, da bo to v njeno
korist. Kralj je odločno izjavil, da
ga nobena obljuba ne veže, da ne
bi smel stopiti v vojno na katero-
koli stran. Rekel je, da ni gotovo,
da bi mogla Grška z gotovostjo
pričakovati uspeha, ako se zdaj
zaplete v vojno, kljub temu, da so
se že pričeli vršiti boji za Mae-
donijo in da je Rumunija stopila
v vojno.

Kralj je navajal tudi, da je po-
polnoma gotovo, da, ako bi se Gr-
ška zapletla v vojno s Turčijo,
potem bi en milijon Grkov v azijski
Turčiji in Traciji zadela ista
usoda kot je Armence.

Pripoznat pa je, da je postala
zdaj, ko so se pričeli vršiti boji v
Macedoniji in ko je Rumunija sto-
pila v vojno, situacija veliko bolj
kompleksirana kot je bila dozdaj.

Rekel je tudi, da bo usoda Gr-
ške odločil glas naroda.

Kralj je sprejel dopisnika ležec
na zofi, pri njem so bili zdravniški
in strežnišče, kajti kralj še vedno
trpi na rani od zadnje operacije.
Kljub temu, da ni njegovo
zdravstveno stanje najboljšje, se
kralj vseeno na moč trudi, da bi
našel kako pot, po kateri bi izpel-
jal deželo iz teh neprijetnih oko-
ličin.

Nemci v Belgiji.

Belgijski finančni minister dolži
Nemce, da so prisilili belgijske
bankirje, da so jim dali posojilo.

Pred par dnevi je došlo iz Ha-
ga, Nizozemska, sledeče poročilo:
Nemci so zaplenili v Belgiji 150
milijonov dolarjev.

Haag, Nizozemska. — "Belgisch
Dagblad" naznanja, da so nemške
oblasti v Bruslju zaplenile 30
milijonov funtov (!) ali okoli 150 mi-
lijonov dolarjev, ki so bili v za-
ključnicah Belgijske Narodne Ban-
ke. — Časopis nadalje pravi, da
so nemške oblasti posundile petošt-

stotne obresti ter pravijo, da bodo
denar vrnile čez dve leti po kon-
čani vojni.

Haag, Francija, 16. septembra.
Belgijsko finančno ministrstvo je
izdalo danes sledečo izjavo, tika-
jočo se vjnega posojila, katerega
je morala Belgijska Narodna
Banka dati Nemčiji:

"Glasom poročil, ki so prišla iz
zanesljivih virov, se je dognalo,
da so bila poročila v nizozemskem
časopisju, da so nemške oblasti v
Belgiji prisilile banke, da so jim
dale posojila, resnična. Belgijska
Narodna Banka ni edina, ki je bila
tozadevno prizadeta.

"Pruski komisarji v Bruslju so
zahtevali, da se jim ne da samo
750,000,000 frankov posojila, kot
je bilo skrajno poročano, temveč
celo 1,000,000,000 frankov, od ka-
terih mora tri petine dati Belgij-
ska Narodna Banka, dve petine
pa drugi manjši denarni zavodi.

"Vsem ravnateljem Belgijske
Narodne Banke se je zagrozilo z
aretiranjem. Mr. Carlier, eden
ravnateljev, je bil že aretiran in
odveden v Aiz-la-Chapelle, kjer se
je postopalo z njim z največjo bru-
talnostjo. Prisililo se ga je, da je
obklesl v ječi jetniško obleko kot
največji zločinec. Pruski komisarji
so se poslužili tega sredstva, da
so izsilili vojno posojilo.

"Belgijsko finančno ministrstvo
odločno zanika, da bi imele nem-
ške oblasti v Belgiji pravico do
take moči."

Mehiška konferenca.

Mehiški delegati delujejo na to,
da bi Združene države najprej
odpoklicale Pershingovo ekspedi-
cijo.

New London, Conn., 16. sept. —
Mehiški finančni minister Luis
Cabrera, predsednik mehiške de-
legacije, ki se je včeraj zopet se-
stala v hotelu Griswold z ameri-
škimi delegati pri konferenci gle-
do mehških zadev, je rekel, da je
najbolje, da se najprej pogovore,
če ne bi bilo najboljšje, da se ta-
ko odpoklicije Pershingovo ekpedi-
cijo iz Mehike, kot so njemu zdi,
da je najbolj prav.

"Mogoče bi čete Združenih drž-
av bolje napravile svoje delo, če
bi ga naše", je rekel, "toda vse-
eno hočemo, da grede iz Mehike.
Mi smo mnenja, da ne bi smeli
nikdar biti v Mehiki."

Včeraj je minister Cabrera prvič
sprejel ameriške časnike in je
z njimi razpravjal. Rekel je, da
bi tudi Mehika lahko nastopila
proti Združenim državam radi iz-
gub mehških življenj od meji, to-
da natančneje se ni hotel o tem
izraziti, češ, da je najprej treba,
da se razpravlja o tem pri konfe-
renci.

Najbrže se bo v najkrajšem
času zgodilo, da bodo prišli "boys"
iz Mehike domov, kajti minister
Cabrera je ameriške delegate za-
govtil, da je prepričan, da so me-
hiške čete v stanu vzdrževati mir.

To in ono.

Dva prijatelja — "sovražnika".
V "Manchester Guardian-u"
dopisnik s fronte poroča, da je
nek nemški vojak spoznal, ko je
bil od Angležev vjet, med angle-
škimi vojski svojega staroga pri-
jatelja.

Nemec je pred vojno delal v ne-
kem angleškem pristanšču, kjer
je spoznal tega Angleža. Poznala
sta se že več let pred vojno in bi-
la vedno najboljša prijatelja. Ma-
lone pred vojno je šel pa Nemec
v Nemčijo, nakar je prišlo do vojne
in on je moral pod orožje proti
Francozom in Angležem.

Dopisnik pravi, da takega pri-
zora najbrže še ni bilo nikdar. On
piše: "Nek nemški vjetnik je
daljša: strmel v enega naših vo-
jakov, nakar je skočil proti nje-
mu ter ga objel in mu stiskal roke
kot največjemu prijatelju, ne
da bi se zavedal, da je par ur prej
še ležal v nemškem zakopu ter
streljal na angleške vojake in da
bi lahko vstrelil svojega prijate-
lja. Ko ga je tudi angleški vojak
spoznal, sta pa govorila o starih
dobrih časih, si objujala spomine
itd., dokler ga niso straže odgnale
proti Angliji, kjer bo v koncent-
racijskem taboru ostal do konca
voje.

Torej dva dobra prijatelja sta
si bila "sovražnika" na ukaz o-
nih, ki vladajo "po božji milosti".

Strahla se vrane služijo v dobro
vjetnikom v Nemčiji.

V nekem najhujšem nemškem li-

stu je tiskan razglas, da naj kme-
tje odstranijo vsa strašila za vrane
s polja, ker se je dognalo, da
se vojni vjetniki poslužujejo teh
strašil, ako slučajno kateri po-
begne. Preoblečeno se naturé v ti-
ste obleke, iz katerih so narejena
strašila.

Rumunski kralj je izgubil delnice.

Iz Nemčije se poroča, da je kaj-
zer Viljem zapovedal zapleniti
delnice in vrednostne papirje ru-
munskega kralja, ki jih ima pri
Berliner Deutsche Bank in pri
Diskonto Gesellschaft.

Iz Rumunije pa poročajo, da
rumunsko časopisje piše, da ima
nemški cesar v Rumuniji svoje
vrednostne papirje.

Torej najbrže niče izmed teh
dveh ne bo ničesar izgubil; taka
gospoda ni nikdar oškodovana.

Namen angleške cenzure.

David Lloyd George odločno zani-
ka, da bi se Anglija posluževala
ameriških trgovskih tajnosti.

London, Anglija, 16. septembra.
David Lloyd George je včeraj iz-
dal sledečo uradno izjavo:

"V Združenih državah se trudi-
jo nemški agenti, da bi prepričali
svet, da se vlada njegovega Veli-
čanstva poslužuje cenzure zato, da
dobi tempotom gotove informacije.

"Ti agenti, katerih zločinske
metode so nam znane, so, kot iz-
gleda, dosegli, da so ovrgli moje
izjave, kljub temu, da je to stvari
še pozneje Lord Robert Cecil, blo-
kadni minister, natančno in po-
drobno pojasnil dne 25. avgusta.

"Vsled tega naj še enkrat po-
navljam, da se vlada ne poslužuje
cenzure iz nobenih drugih name-
nov kot v vojne svrhe, nikakor pa
ne trgovske ali druge.

"Naprimer, ako pronajdemo, da
se kake ameriška tvrdka, kateri je
zunajni department dal dovolje-
nje, da sme pošiljati blago v nev-
tralne države, ker je bilo tisto bla-
go že pred vojno plačano, še nade-
lje potom kakih zvijač poslužuje
tistega dovoljenja, mi enostavno
obvestimo zunajni department, da
tisto dovoljenje razveljavimo.

"Odločno izjavljamo, da ni ni-
česar drugega na stvari. Zagotav-
ljamo vsakega, da so pošteni inte-
resi in trgovske tajnosti ameriških
trgovcev v naših rokah tako var-
ne, kakor tudi v rokah naših cen-
zorjev, kot pri amerškem poštnem
uradu."

Trije prestolonasledniki.

V Nemčiji so štiri vladajoče
družine in izmed teh štirih imajo
tri svoje prestolonaslednike na
zahodnem bojišču.

Bavarski prestolonaslednik Ru-
pert je, glasom poročil, vodil nem-
sko armado iz Metz, katera je
na lotaringijskem bojišču 21. av-
gusta, 1914, premagala Francoze.

Württembergski prestolonaslednik
Albert je v avgustu, 1914, vodil
nemške čete ob reki Meuse, kjer
je Francoze 24. omenjenega mese-
ca prisilil, da so se umaknili do
Marne, kjer so potem Nemci do-
živeli usoden poraz.

Kronprince Viljem, ki bo, ako
božja volja, prišel na pruski pre-
stol, sicer še ni imel sreče, da bi
doživel kako veliko zmagoslavje,
vendar je imel že zelo odgovorna
in važna mesta; poveljeval je
namreč že v Argonih, celo dva-
krat, zdaj je pa poveljnik nem-
ških čet, ki so se do nedavnega ča-
sa več kot pol leta zaletovali
proti Verdunu.

Ko je dobil von Hindenburg
vrhovno poveljstvo, so nastale na
zahodni fronti precejšnje izpre-
membe. Ko je obiskal svoje arma-
de v Franciji in Belgiji, je novi
vojni poveljnik tevtonskih sil raz-
delil fronto na tri dele. Bavarski
prince Rupert je dobil centralni
del, skupno s someskim boji-
ščem, kar je zdaj vsakakor častno,
toda zelo nevarno mesto. Severni
del fronte, ki je izpostavljen le
malenkostnim bojem, kjer so se pa
prej bili hudi boji, kot naprimer

pri Ypresu, Arrasu in drugod, je
prišel pod poveljstvo princea Al-
berta iz Württembergke. Vzhodni
in južni del, kjer je najvažnejše
verdunsko bojišče, je pa pruski
prestolonaslednik za poveljnika.

Vsak izmed teh treh princev je
brezdvoma vojak in poveljnik z
velikimi zmožnostmi. Kronprince
Viljem je vsakakor zelo dobro po-
veljeval, vsaj tako, da se mu ni
moglo vtisniti na čelo pečet nez-
možnosti vojaškega poveljstva,
kot se je tekom te vojne zgo-
dilo z mnogimi, med drugimi tudi
z avstrijskim prestolonasledni-
kom, ki je parkrat nekaj posku-
šal, toda je moral pustiti. Nemški
kronprince najbrže ni s popolnoma
nič manjšimi zmožnostmi za voja-
škega poveljnika kot je prince Ru-
pert ali pa prince Albert, ki sta
imela že oba tekom te vojne nekaj
pokazati, medtem ko nima Viljem
skoro nič; torej — imel je nekoli-
ko manj vojne sreče.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way od Kost 57. High dock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Logan, Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Kaznjik: LOUIS COSTELLO, Box 683, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:
MFKS EUNICH, 421 7th St., Calumet, Mich.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kan.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Route 2, Burley, Idaho.

POROTNIKI:
FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:
JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Stev. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, Stev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, Stev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarnaj pošiljate, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo odpirala.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Zapisnik desete konvencije J. S. K. Jednote v Eveleth, Minnesota.

Septembra 1915.

Uradniki in delegatje J. S. K. Jednote so se zbrali v mestu Eveleth, Minn. v nedeljo zvečer, dne 10. septembra 1916, ob 7. uri, kjer so jih sprejela evelethska društva in spremila v mestni Auditorium, kjer je pozdravil vse navzoče mestni mayor G. J. S. Saari. Po sprejemu so se podali delegati na svoja stanovanja, katera so jim odkazali odborniki društva Ime Jezusa Stev. 25, J. S. K. J.

V ponedeljek zjutraj ob pol devetih so se zbrali delegatje v dvorani in skupno odkorakali v slovensko cerkev, kjer je daroval sv. mašo Rev. A. Kastigar za žive in mrtve člane Jednote, Rev. F. Leskovec je pa napravil glinljiv govor o pomenu zborovanja in sploh o potrebi organizacij za naše ljudstvo.

PRVA SEJA.

Po sv. maši so se podali delegatje nazaj v dvorano kjer se je pričelo deseto glavno zborovanje, točno ob 10. uri dopoldne.

Po primernem nagovoru predsednika Jednote, G. J. A. Germ-a, se je preselilo na volitev poverilnega odbora, v katerega so bili izvoljeni sledeči: Rudolf Perdan, John Hlenich, John Varoga, Matevž Zgone in John Prijatelj, na kar se jim izročili poverilni listi za pregled in odobritev, oziroma naročitev na zborovanje.

Dnevni red se je določil: od osmih zjutraj do 12. ure popoldne in od pol dveh popoldne do pol 6. zvečer. Če pa delegati porabijo kaj časa za druge posle med tem časom, se ima ta čas nadomestiti čez ure, tako da se ne trati časa in denar po nepotrebem.

Zatem se je zaključila prva seja Jednotinega zborovanja ob 12. uri popoldne.

DRUGA SEJA.

Točno ob pol dveh popoldne je otvoril predsednik drugo seja zborovanja. Poverilni odbor je poročal, da so vsi poročani delegati opravičeni do svojih prostorov, izvemši delegatov društva števil. 30, iz Chisholm, Minnesota, ker se vsled lokalnih razmer ni moglo društvo odločiti kdo da jih bode zastopal na zborovanju. Zadeva je bila predložena porotnemu odboru, a ta je poročal, da mu je nemogoče rešiti zadevo, nakar so izročili vso stvar konvenciji za rešitev.

Konvencija je zaslila vse prizadete stranke, namreč, John Lamuth-a, Karol Zgone-a, Anton Mahnet-a in Karol Pakiž-a. Po daljši debati se je zaključilo, da konvencija voli dva delegata izmed teh štirih človekov, ki so ti štirje zadovoljni sprejeti rezultat konvencije, na kar so bili vsi štirje zadovoljni da voli konvencija dva delegata izmed njih.

Izoljena sta bila John Lamuth in Karol Zgone. Nadalje poročal poverilni odbor, da je tudi nekaj delegatov od društev, katera imajo glavne uradnike v svoji sredi, katera bi lahko izvolili kot delegate, kar pa niso pravila Jednote dovolj jasna v tem, potrdi konvencija vse delegate.

Nato so bili izvoljeni sledeči delegati včasne odbore za časa konvencije:

Prizivni odbor:

Dr. Joseph V. Grahek, Joseph Dremelj, Joseph Plautz, John B. Smrekar in John Lamuth.

Finančni odbor:

F. G. Tassotti, Frank Skrabec, Frank Kochevar, Anton Oberstar in Andrej Bartelj.

Zapisnikarja:

Leonard Slabodnik in Joseph A. Mertel, ki imajo delati svoja dela izven ur, da se tako prihrani čas na zborovanju.

Za konvenčni predsednika je bilo predlagano in potrjeno sledečih pet kandidatov:

Mohor Mladich, Mihael Rovanshek, John Movern, Matt Komp in John Primožich, izmed katerih je bil izvoljen delegat Mohor Mladich za predsednika in Mihael Rovanshek za podpredsednika.

Sledeči telegrami in pisma so bila prečitana in se vzeli na znanje: Pismo društva Sv. Jurija števil. 11, Leadville, Colo.

Telegram Franka Schiftra, tajnika društva Sv. Barbare števil. 33, Trestle, Penna.

Telegram Franka Belek-a, ustanovitelja društva Sv. Roka števil. 94, Waukegan, Illinois.
Telegram Antona Terglay, predsednika društva Sv. Petra in Pavla števil. 15, Pueblo, Colo.
Telegram Frank Gregorke, člana društva Sv. Jožefa števil. 53, Little Falls, New York.
Telegram Frank S. Taucher-a, konvenčnega predsednika društva Sv. Barbare, Forest City, Pa.
Telegram Antona Barbich-a, tajnika društva Sv. Petra in Pavla števil. 66, Joliet, Illinois.
Telegram Joseph J. Peshel-a, predsednika društva Sv. Cirila in Metoda števil. 1, Ely, Minnesota.
Telegram Franka Pavlich-a, tajnika društva Sv. Alojzija števil. 19, Lorain, Ohio.
Nato se je seja zaključila ob pol estri uri zvečer, dne 11. septembra 1916.

LEONARD SLABODNIK, JOSEPH A. MERTEL, zapisnikarja.

TRETJA SEJA.

Seja otvori konvenčni predsednik točno ob 8. uri zjutraj dne 11. septembra.

Čitajo se imena delegatov, kateri so vsi navzoči. Čita se zapisnik prejšnjih sej, kateri se sprejmo in potrdi z malimi popravki ter se naroči zapisnikarjem, da pošiljata glasilu Jednote, kakor hitro je potrjen na konvenciji.

Predlog stavljen in potrjen, da se pošlje brzojavna čestitka governerju države Minnesota, zavarovalnemu komisarju države Minnesota, predsedniku Zjed. držav in Slovenski Dobrodelni Zvezi v Cleveland, Ohio. Sprejeto.

Predlog stavljen in potrjen, da se ne pišejo v zapisnik imena predlagateljev, ampak samo kaj se predlaga, da se tako prikradejo delo in čas.

Nato poročajo glavni uradniki o svojem poslovanju od zadnjega glavnega zborovanja Jednote.

Brat predsednik poda daljše poročilo o svojem poslovanju in omenja razne težkote, katere je moral prestati kakor tudi veliko delo v njegovem uradu zaradi centralizacije. Se vzame naznanje.

Brat podpredsednik poroča, da ni imel posebno veliko posla ker je predsednik vedno posloval in tako nima nobenega posebnega poročila.

Brat tajnik poroča, da je že izdal več svojih poročil med delegate, iz katerih je razvidno Jednotino poslovanje, in da bode pri posameznih točkah podal natančnejša pojasnila, kadar pridejo na dnevni red.

Brat blagajnik poroča, da so njegove knjige v redu kakor kaže nadzorniško poročilo oziroma potrdilo, in omenja, da je bilo delo tudi v njegovem uradu precejšno, toda skušal ga je rešiti, kar je najbolje mogel.

Brat vrhovni zdravnik poda pisano poročilo, iz katerega je razvidno da je zavrnil 207 zdravniških spričeval od časa zadnjega zborovanja, zaradi različnih nedostatkov.

Predsednik nadzornega odbora poroča o svojem poslovanju in za njim ostali nadzorniki. Zapisnikar nadzornih sej, oziroma nadzornega odbora, čita zapisnike vseh sej glavnega odbora od zadnje konvencije, ki se vzame v znanje.

Nato poročajo porotni odborniki o svojem poslovanju in omenjajo, da so imeli več pritožb od strani društev. Rešili so jih 66, 24 jih ni bilo mogoče rešiti ker so bile ali pomanjkljive ali pa niso bile dovolj važne. 2 pritožbe pa so za predložitev na zborovanju.

Nato so sledila razna vprašanja od strani delegatov na glavne uradnike, glede njih poslovanja od zadnjega zborovanja, na katera so glani uradniki pojasnili svoje poslovanje.

Prečitajo se sledeči brzojavi: John Gornik, predsednik Slovenske Dobrodelne Zveze iz Cleveland, O. Joseph Agnich iz Ely, Minnesota, in John Preern, iz Ely, Minnesota.

Seja se zaključila točno ob 12. uri popoldne. LEONARD SLABODNIK, JOSEPH A. MERTEL, zapisnikarja. MOHOR MLADICH, konvenčni predsednik.

ČETRTA SEJA.

Seja se začne točno ob pol dveh popoldne. Čitajo se imena delegatov; navzoči so vsi izvemši bratov Geo. Kotze in Frank Kochevar, katera sta se za kratek čas opravičila.

Predlog stavljen in potrjen, da se čita zapisnik samo pri jutrajšnih sejah. Sprejeto.

Nato sledi nadaljno razmotrivanje in kritike glavnih uradnikov, v katero poseže večje število delegatov.

Brat tajnik poroča, da mu je nemogoče nekatere stvari natančno pojasniti brez tozadevnih listin, ki se nahajajo v glavnem uradu. Dovoljeno mu je iste prinesiti na zborovanje.

Pri uradu blagajnika neizplačanih smrtin se je sklenilo z ozirom na to, da je naloženo na banki v Salida, Colo. več denarja kakor pokriva Bond, da se brzojavi dotični banki, da ima preskrbeti še \$25,000.00 Deposit Bonda, kakor hitro mogoče.

Brat Rudolf Perdan predloži pritožbo društva Sv. Janeza Krstnika števil. 37 iz Cleveland, O. proti bratu Ivanu Avsec-u in v daljšem nagovoru pojasnuje, kako je prišlo do nereda pri njih društvu. Nato sledi daljša debata od strani več delegatov in opravičenje od strani brata Avsec-a, kateri priznava da je zakrivil nered pri društvu, a odklanja vso krivdo v Osepele-Hochevar aferi.

Prečitajo se sledeči brzojavi in pisma: Stefan Agnich-a iz Ely, Minnesota, John D. Zunich-a iz Calumet, Mich. in od društva Sv. Cirila in Metoda števil. 9, Calumet, Mich. Pismo od društva Sv. Jožefa števil. 20, Gilbert, Minn. in pismo Louis Vesel-a iz Gilbert, Minn.

Seja se zaključila točno ob pol šestih zvečer. LEONARD SLABODNIK, JOSEPH A. MERTEL, zapisnikarja. MOHOR MLADICH, konvenčni predsednik.

Pravi, da je bodočnost Zdr. držav odvisna od zaveznikov.

Odločitev Rumunije je znamenje poraza centralnih držav. — Zavezniki morajo streti nemški militarism.

Paul D. Cravath, ki se je zadnjih šest tednov mudil v Angliji in v Franciji, kjer je proučeval razmere, ki so nastale oziroma bodo nastale vsled vojne in po vojni, se je te dni vrnil na ameriški parniku "Kroonland" v Združene države.

Pravi, da je pronašel, da ni od zaveznike zmage odvisna samo usoda zaveznikov, temveč, da je od nje odvisna tudi bodočnost Združenih držav.

Mr. Cravath pravi, da je prišel domov popolnoma prepričan, da bo zmaga zaveznika.

"Vstop Rumunije na stran za-

veznikov se ni spejelo v Franciji z velikim veseljem samo raditega, ker so zavezniki s tem dobili velikega pomočnika, temveč največ raditega, ker je gotovo znamenje, da so centralne države blizu poraza, kajti znano je, da je Rumunija zavlačevala svojo odločitev, dokler je mogla, dokler ji ni bilo jasno, da bo zmaga zaveznika.

"Jaz sem popolnoma prepričan, da zdaj nemške armade, ki so bile pred dvema letoma pri Marni premagane, ko so bile v veliki premoči, ne morejo poraziti zaveznikov sil, ki so zdaj v trikratni premoči.

"Vsak ima na ustnicah isto vprašanje, namreč: kako dolgo bo še trajala vojna? Mnenja so različna. Jaz sem mnenja, da bo prišel mir nenadno, in sicer takrat, ko se bo dosegla med Nemčijo in zavezniki kompromis, s katerim bodo prišli zavezniki tja, kjer so bili pred vojno.

Zavezniki program.

Vladi Francije in Anglije sta že sestavili načrt oziroma pogoje pod katerimi bodo sprejeli mir. Načrt

ne vsebuje samo zopetno samostojnost Srbije in Belgije, dalje Lotaringije in Alzacije, temveč tudi gotovost za trajen mir, kakor tudi odpravo pruskega militarizma.

"Vsi se zavedajo, da bo vojna trajala še dolgo, kajti Nemčija se bo še lahko zoperstavljala vsem vojaškim in ekonomičnim pritiskom.

Angleška vojaška moč.

Najmanj 90 odstotkov vojašine zmognih mož je v angleški armadi, to so iz Anglije, Walesa, Škotske in Ulsterja. Skoro ni mogoče popisati kaj je Anglija vse storila v tem kratkem času. Ona je ustvarila velikansko armado v dveh letih, in sicer popolnoma nič slabšo kot sta jo Nemčija in Francija v dvajsetih, oziroma petdesetih letih.

"Anglija je danes ogromna vojašnica. Vojaki se vsepovsod. Da se more te velikanske armade zakladati, so zgrajene velikanske tovarne, kjer se obrabuje nočindan. Najmanj dva milijona ljudi je zaposlenih pri izdelovanju municije.

"Angleške ženske so izvrstne delavke. Na stotice žensk opravlja težka dela v tovarnah, kakor tudi v drugih službah. Malone vsaka druga ženska, ki se jo sreča, ima kako "vojno službo". Toda najbolj značilno je se to, da te ženske popolnoma nič ne godrnjajo in to, temveč delajo, zavedajoč se, da je od teh izdelkov odvisna usoda angleških in sploh zavezniskih mož na fronti.

Mnenje o Združenih državah.

"Mnenje o Združenih državah je v Angliji, kakor tudi v Franciji različno.

V Franciji je mnenje bolj srčno kot v Angliji. V Franciji nadvse spoštujejo kar je ameriškega, med tem ko je v Angliji malo manj opažati tega, to je gotovo raditega, ker se Amerikanci na aktiven način vdeležujejo vojne na strani Francozov. Toda so tudi krogi, katerih mnenje ni čisto v prilogi Amerike.

"Moje mnenje je, da moramo mi stati na strani zaveznikov, kajti prišel bo čas, ko bomo morali skupno delovati. Zmaga zaveznikov bo brezdvoma v veliko korist Združenih držav, ne samo zaveznikov."

Iz Scrantona, Pa.

Žene premogarjev stradajo, medtem ko so delavci v ječah. — Okoli 200 delavcev je pod varščino.

V zadnji številki smo prinesli poročilo o nesramnem počenjanju policijskih oblasti v Scrantonu, Pa. nad delavci, ki so člani I. W. W.

Drugo tozadevno poročilo se glasi: —

Scranton, Pa., 16. septembra. — Več kot 200 premogarjev, ki so člani organizacije Industrial Workers of the World, je zdaj pod varščino \$1,000,000 ali vsak po \$5000, dokler ne bodo prišli pred mirovne sodnika, ker so obdolženi, da so povzročili nemire, dalje, da so bili v zvezi z neko "zaroto", ter da so se zbrali v dvorani, kar ni bilo dovoljeno. Teh dvesto mož je bilo med onimi 320-imi, ki so jih policaji in šerifovi uslužbeneci aretirali, ko so vdrli v Schwartzovo dvorano na konjih.

Delavci so skoro sami priseljenici, ki niso zmogni angleščine, toda so edini možje, ki imajo dovolj srčnosti, da delajo v nevarnih premogorjih, kjer je povprečno vsak dan ubitih par mož. Lastniki rovov ne morejo dobiti drugih, da bi delali v takih krajih, kjer mora človek vedno misliti, da je mogoče, da danes ne bo videl več sonca.

Danes je stalo pred ječo par sto lačnih žensk, majhnih otrok, mladih deklet in dečkov, ki so gledali, kako so gonili delavce v ječo. Srce je moralo boleti vsakega, ki je stal poleg in gledal te uboge delavske žene in otroke, ki niso protestirali z besedo ali dejanjem, temveč s pridruženim jokom. Ženske so stale pred sodnijo več ur, medtem ko je naletavil droban dež.

Ko se je naložilo na vsakega izmed dvestotih jetnikov \$5000 varščine, so jetniki, kakor tudi njihovi zagovorniki protestirali, da je ta svota prevelika in brezpomembna, ter prosili, da se jo zniža, toda county solicitor Edwards je rekel, da se ne bo varščine niti za en cent znižalo in da je njihov namen zatreti podružnično organizacijo I. W. W. v Old Forge-u.

Grozna draginja v Avstriji.

Velikokrat je bilo poročano o grozni draginji, ki vlada v Avstro-Ogrski.

Da so bila tista poročila resnična, je najbolj razvidno iz članka, ki ga je v mesecu avgustu priobčila "Wiener Arbeiter Zeitung", iz katerega je razvidno, da so se cene v Avstriji tekom te polovice leta za dvakrat in še večkrat povisale.

Omenjeni dunajski delavski list je poleg članka priobčil tudi sledeči pregled cen:

Leta 1915:

Govedina, prednji konec	K 2.60
Govedina, zadnji konec	K 3.20
Svinjina	K 3.60
Konjsko meso, boljši kosi	K 1.80
Moka	K 0.40
Fizol	K 1.30
Riž	K 2.20
Maslo	K 3.50

Leta 1916:

Govedina, prednji konec	K 6.—
Govedina, zadnji konec	K 6.60
Svinjina	K 6.20
Konjsko meso, boljši kosi	K 2.60
Moka	K 1.20
Fizol	K 2.20
Riž	K 3.10
Maslo	K 5.80

To so namreč cene za kilogram. Dalje pravi list, da se je zadnji čas veliko poročalo, da je letos zelo dobra letina v celi monarhiji, toda iz Hrvaške se poroča, da pridelek ni ravno sijajen.

Dogajajo se veliki skandali, namreč, da različni kontraktorji goljufajo vlado in občine.

Navaja, da so na Ogrskem zaprti tri take gospode, in sicer za eno, dve in tri leta.

To je zelo značilno. — Take lopove zapro za eno ali dve leti, ako pa kaka uboga para nekoliko pozoži, ali pa če kako preveč reče, je pa obdolžen "veleizdajec" in dobi za svoje besede vrv pod vrat!

Bruselj bo kaznovan.

Svoječasno je bilo poročano, da Bruselj ne bo kaznovan vsled nekajh manifestacij, ko tje bilo svoječasno poročano.

Zdaj je pa zopet došlo neko poročilo, da bo moralo mesto plačati kazen, in sicer \$250,000, in da poročilo, ki se je glasilo, da je kazen odpuščena, ni resnično.

Wilson in 8-urno delo.

Predsedniku je prav, da se republikanci zaganjajo vanj radi postave za osemurno delo.

Iz Shadow Lawn, kje se nahaja zlah predsednik Wilson na počitnicah, se poroča, da je Wilson, kakor tudi njegovi svetovaleci, popolnoma zadovoljen s tem, da ga republikanci napadajo glede postave za osemurno delavnik na ameriških železnicah.

Mr. Wilson bo celo stvar glede te postave natančno pojasnil v svojih govorih, ki jih bo imel v Shadow Lawn, in pa v pismih, ki jih bo pošiljal raznim demokratičnim politikom.

Domneva se, da bo predsednik še nadalje gnil to stvar glede osemurnega delavnika, dokler ne bo kongres tako prikril postavo, da bo popolna, da je ne bo mogoč nihče smatrati za neveljavno in pomanjkljivo.

Wilson se je zadnje dni posvetoval s svojimi svetovaleci glede mož, katere namerava imenovati kot člane komisije, ki bo imela nalogo paziti kake posledice bo imela 8-urna postava na delavce in na železnice, ako bo potrebno, da se železnicam dovoli, da povisajo prevozne stroške.

Rusija in Japonska.

Washington, D. C., 15. sept. — Državni department je danes naznanil, da je dobil od ameriškega poslanika na Japonskem in poslanika v Rusiji poročila, da sta dala vladi Rusije in Japonske zagotovila, da rusko-japonska politika v Kitajski nima namena ogroziti kitajske samostojnosti in neodvisnosti.

Ako se bodo Združene države še nadalje brigale za to stvar, državni uradniki niso pojasnili.

Srbi so pod tujem poveljstvom.

E. Mowrer, dopisnik čikaškega "Daily News-a" poroča iz Rima, da je prišel iz Grške nek ameriški potnik, ki pripoveduje, da je v Solunu okoli 250,000 Srbov, ki pa nimajo svojega poveljstva, temveč so popolnoma pod vodstvom francoskih in angleških častnikov.

Vse načrte imajo v rokah Angleži in Francozi, ki dajo srbskim podčastnikom različna povelja, nakar jih potem ti izvršijo.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Abececdnik nemški	—25	Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu)	—75
Ahnov nemškoangleški tolmač, vezan	—50	Z slikami mesta New Yorka po	—25
Berilo drugo, vezano	—40	SPILMANOVE POVESTI:	
Cerkvena zgodovina	—70	1. zv. Ljubite svoje sovražnike	—20
Hitri računar	—40	4. zv. Praški judek	—20
Poljedelstvo	—50	6. zv. Arumagan, sin indijskega kneza	—25
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	\$1.00	RAZGLEDNICE:	
Postrežba bolnikom	—20	Newyorške svetilicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po	—03
Sadržereja v pogovorih Slov.-angleški in angl.-slov. slovar	—25	ducat po	—25
Slov.-angl. in angl.-slov. slovar	1.50	Album mesta New Yorka s krasnimi slikami mali	—35
Trtna uš in trtoreja	—40	ZEMLJEVIDI:	
Umna živinoreja	—50	Združenih držav mali veliki	—10
Veliki slovensko-angleški tolmač	\$2.00	Astrijsko-Italijanska vojna mapa	—15
		Balkanskih držav	—15
		Evrope	—15
		Evrope, vezan	—50
		Vojna stenska mapa	\$1.50
		Vojni atlas	—25
		Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po	—25
		Avstro-Ogrske mali veliki vezan	—50
		Celi svet	—25
		Velika stenska mapa U. S. na drugi strani pa celi svet	\$1.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Doli s orožjem!	—50
Božični darovi	—15
Hubad, pripovedke, 1. in 2. svezek po	—20
Ilustrovani vodnik po Gorenjaku	—20
Leban, 100 beril	—20
Mesija, 1. in 2. svezek	—80
Na različnih potih	

Deteljica.

Novela. Spisal Fr. S. Pinjgar.

Konec.

Poldne je odzvonilo, potem so pa zapeli vsi zvonovi počasi in o- tožno, zapeli Pečarju mrtvaško pesem. Hugon je razlagal tovarišema, ki sta prišla iz pisarne, kako je umrl Pečar. Njegovo pripovedovanje pa ni bilo tisto navadno živahno, urejeno pripovedovanje. Lice mu je bilo prestrašeno, glas se mu je nekoliko tresel, ko je pripovedoval o nesrečni, žalostni Julki. To je prevzelo tudi Karola in Pavla; malobesedni so sedeli pri mizi. Veseli niso mogli biti; kako neki?

Za nekaj časa prične zopet dr. Rus: "Se nekaj se je danes odločilo, o čemer sinoči še sanjali nismo, česar vidva ne uganeta!" "Povej, kdo bi uganil?" sili mirno Karol, ki je podpiral glavo s komolecem ter gledal Hugona v obraz.

"Par trenutkov pred smrtjo sem se vprilo dokana zaročil z Julko." Kratak zvok, ki je kazal, da sta se oba začudila, razlegal se je po sobi.

Dolence in Čekan sta se nagnila ob mizi naprej, a zopet se naslonila nazaj, sklenila roki in hkrati ponovila: "Hugon!!"

Hugon je povedal vse, povedal skoro natančneje, kot se je dogodilo. Končal je s stavkom: "Kako je prišlo, sam ne vem. Ali to pa vem, da mi ni žal, ter upam, da mi ne bo!"

Dr. Dolence je čestitil Hugonu. Pristav Karol je vstal od mize, poiskal nemo list črnega papirja, sedel zopet k mizi ter začel list rezljati in krožiti. Dolence je molčal, Hugon pa hodil po sobi gor in dol, zatopljen v najnasprotnjša čustva radosti in žalosti.

"Hugon", prične resno Karol, "izpolni si zadnjo voljo vrliga moža. Ta ti bodi sveta! List deteljice je sicer uvelitelj. Ali ni ga porušila norost, ampak ljubezen in človekoljubje?"

Karol je končal slovesno svojo sodbo, iz črnega papirja mu je izraslo srečasto pero, s katerim je še tisti večer prevlekel en list "Deteljice".

XVIII.

Par mesecev po Pečarjevi smrti je minulo. Dan se je podaljšal. Sneg se je unaknil jugu in solnčni žarkom. Prvi zvončki so že zvončkali pozdrav bližajoči se pomladi. Izredno gorak je bil tistega leta meseca sušice. Ob nedeljah je vse hitelo na izprehode; vsak je hotel čimprej pod milim nebom dihati gorki zrak. Gostilne so bile prazne, pozimi tako cenjene peči zapuščene.

Tudi naši znanci so šli skupno v Mahovnik, bližjo vas v gostilno "Pri jelki". Sporočili so prejšnji dan krčmarju, da jim pripravi večerjo.

Odkar je umrl Pečar, od tedaj je imela Julka edino uteho ob strani zdravnikovi, pri Adelici in pa na grobu dobrega očeta, čigar gomilo sta z Adelico pogosto obiskavali in hodili kropiti. Gospa kontrolorjeva je ljubila Julko ter z vso vneto skrbela za osirotele deklico. Bila ji je vse, bila ji je druga mati. Ker Julka doma kar ni mogla strpeti, bivala je večina pri Rovanovih, nazadnje se je kar preselila k Adelici in tam stanovala. Doma je pa vodila gospodarstvo in gospodinjstvo zvesta in zvedena kuharica, ki je služila že dvajset let pri Pečarjevih. Od tedaj je tudi dr. Rus pogosto zahajal k Rovanovim. Saj se je tam edino lahko shajal s svojo zaročenko. S seboj je vabil prijatelja. Toda pristav Karol Čekan se mu je odločno uprl, dr. Pavel Dolence je pa šel večkrat ž njim. Tam je ta gledal in občudoval pravo domačo srečo, ki je zidana na trdni ljubezni, ki ni samopriddna, ki ne misli nič hudega, ki vse prenaša, vse upa, vse odpusča. Ko se je po takih urah vračal v gostilno, zdela se mu je pustna, otožna, mračna. Nič več mu ni ugajal tisti s tobakom in vinskim duhom nasičeni vzduh. Pripovedoval je Karolu, kako so se dobro zabavali ter ga nagovarjal, naj gre še on. Ali ta je bil dosledno trdovraten in se ni udal vabilu.

Dasi je dr. Dolence pogosto zahajal z Rusom k Rovanovim, vendar se je Adelice nekako ogibal. Občeval je s kontrolorjem, z gospo, včasih se pa mnogo zabaval s ljubeznivimi malimi otroki, katerim je redno donosil sladčice.

V Mahovniku je bila toraj tisto popoldne zbrana družba. Gorko solnce, svezri zrak, dobra večerja in še boljše vino jih je razvelo, da so bili zares veseli. Celo Julka je še toliko prebolela hudi udarce, da se je prisrčno smejala in radovala ob strani zdravnikovi, v čigar sree je prelila vso ljubezen, ljubezen in otroško spoštovanje, katero je gojila do rajnega očeta, pa ves čisti prvi plamen ljubezni mlade neveste.

Zabava je bila navadna, vsakdanja, kot se povsodi zabava taka družba. Besede, dotipi prše v zrak in zasmeje se celo omizje, ali hitro preskoči na drug pogovor, katerega zopet prav tako naglo obhva- rava in vrže v koš. Ali zabava je bila kljub temu prijazna, živahna. Bila je to tista dobrodejna zabava, pri kateri ni treba napete misli, ali vendar je duh vedno delaven, in prav vsled tega se odpo- čije, da človek po zabavi mirno spi in mora drugo jutro priznati: Dobro smo se imeli.

Ostala družba ni zapazila, da so se ukradli od mize trije člani k okrogli mizici in začeli metati tarok. Profesor Komar, komisar in pristav Kotek so bili trdno uverjeni, da bi se zemlja ne vrtila dalje, ako minul nedeljo popoldan brez taroka.

Dokaj časa je že gorela luč, ko opozori prva gospa kontrolorjeva, da bo treba domov. Seveda je od tedaj minila še cela ura, predno je bil izpit čaj, poravnani račun, adijunktov pagat-ultimo ujet in vsi pripravljeni na odhod.

Noč je bila jasna, a mrazla. Majhne lučice, katere je podnevu solnce otajalo, so zamrzile in se skrile pod led, ki je bil gladek kot steklo; v njem so odsevale zvezde in luna.

Gospodje so podali damam roke. Julko je vedel zdravnik, Adelice se je nalahko prijel Dolenceve roke. Prav zadnja sta šla profesor Komar in pristav Kotek, kateri je še vedno tuhtal in se jezil na profesorja, ker mu je pagata ujel, dasi je imel trinajst tarokov.

Noč je bila jasna, a mrazla. Majhne lučice, katere je podnevu solnce otajalo, so zamrzile in se skrile pod led, ki je bil gladek kot steklo; v njem so odsevale zvezde in luna.

Adelica in Dolence sta šla iz početa tih. Bil je za oba tisti trenutek, ko ima vsak silno veliko povedati, ko se pa ponudi prilika, ne ve nobeden nič in misli, da sama navzočnost govori dovolj.

Dolence je to jezilo. Saj ni bil slab družabnik. Pri Adelici mu je odpovedala vsa domišljija, vsa zgornost se je porušila in vse dovrtje je pozabil. Ali iz te zagate je moral. Zato je začel po stari navadi —

Kdor govoriti kaj ne ve, on vreme hval' al' toži — o lepi noči, o zvezdah, o luni. S tem je bil tudi pretrgan jez, in kmalu sta pustila nesrečno luno in zvezde na nebu ter govorila bolj zanimive stvari.

"Ali vas še boli noga, gospod doktor?" "Ne, gospica, čisto nič." "Tako sem se bala za vas." "Ni bilo vredno, Adelice. To je bila malenkost."

"Ni bila malenkost, ne! Rešili ste nas, in tega nikdar ne pozabim. Ali nekaj, dovolite, vas moram vprašati: Zakaj ste hudi name?" Adelica ga je nekoliko pogledala v obraz, a hitro pobesila oči.

"Adelice, saj ni res!" Zakaj bi bil hud?" Dolence je čutil, da nima prav čiste vesti, katera mu je očitala neutemeljeno osornost in skoro nevljudno vedenje od Adelice.

"Nikar ne tajite! Gotovo me je kdo počrnil. Tako mi je bilo hudo, in verjete mi, da sem večkrat jokala in Boga prosila, da bi spoznali in me ne sodili krivo. Vse vem, kaj so govorili zaradi tistega večera, da so me imenovali hi- navko..."

V srecu Dolence se je vzbudil črt nad hudobnimi jeziki. Torej to prisrčno dete, katero je on zalil s preziranjem, katero je po nedolžnem trpelo radi obrekljivih ljudi, to zlato bitje toraj njega ni sovražilo, ampak molilo je zanj in za njegovo srečo. Zopet se mu je zdela, da stopa ob njem tisti angelček od Maklavzevega večera, tako rahlo, da se ne dotika tal, da plava ž njim in ga ogrinja z mehko perutnico. Prostee je govoril Adelice: "Odpustite, Ada! Zaradi mene ste trpeli. Verjete mi, da vas sree ni nikoli preziralo, ampak spoštovalo in — zelo, zelo spoštovalo." Skoraj mu je ušla beseda "ljubilo!" "Če sem se vedel ne- vljudno, delal sem to po sili, umet- no. Po vzroku ne vprašajte! Po- vem vam samo to, da me je do te- ga privedla bridka izkušnja, v ka- teri sem izgubil vero v ženstvo."

"Mama je to tudi rekla. Po- znala vas je; ah, naša mama vidi menda vsakomur v sree. Ali rekla je tudi, da ni prav, če po enem slučaju sodimo in obsojamo ves svet."

"Adelice, odkritosrčno vam po- vem, da sem tudi jaz zavrgel to sodbo. Izpodbilo mi jo je vaše srečno domače ognjišče."

"Toraj ne bodete več hudi name?" Adelice je uprla odkrito- srčno oko, katero se je radostno svetilo. Dolence v obraz, roko je nekoliko tesneje oklenila krog njegove roke, kakor bi hotela pre- praviči nenogodni odgovor.

"Adelice, nikdar nisem bil hud, nisem in ne bom, ker ne morem biti. Verjemite mi, da vas imam rad, tako rad kot Hugon Julko. In vi? Ali bi mogli mene imeti ta- ko radi kakor Julka Hugona?"

Dr. Dolence je čutil, kako mu sili kri v glavo, kako nemirno utripa sree. Skoraj se je zbal svo- jega vprašanja.

Ada mu ni odgovorila. V odgovor ga je samo pogledala in medel žarek srebrne lune je videl v njenih očeh skrivnostno roso. Spu- stila je potem njegovo roko, na- gnila se proti Dolence in pošepeta- la: "Tudi, gospod doktor!" Na- to je pa odbrzela za mamo, kate- re se je tesno oklenila in ji pričla nekaj pripovedovati, kar si je potoma iz misli.

Dolence se je pridružil profes- orju in Koteku ter do doma po- magal reševati težavni problem, kako se mora igrati s trinajstimi taroki, da pagata ne ujamce.

Ko so si na trgu segali v roke, podala sta si tudi Adela in Dolen- ce roki; a nista jih dala rahlo, mrazlo, iz gole dvorljivosti, stisnila sta si jih, stisnila drugič v svo- jem življenju.

XIX.

V enem letu se v malem pokra- jinskem mestu izpremenilo hore ma- lo. Tako je bilo tudi v našem me- steu. Otroci so se prav tako dr- sali na zamestnem tobaknu kot lani pozimi, mesčani so kvartal- zopet po krajevarju brez "poenov", taisti gosti so se zbirali po gostil- nah, ženske prav tako opravljale in obirale ljudi — vse kakor lani.

Samo nekaj je bilo drugače. Pečarjeva hiša je kazala drugače. Nad vrati ni bilo več struž- nie in tistega očrnelega leva, ki je vabil ljudi v gostilno. Na levi in na desni strani vrta sta se li- sketala dva napis z zlatimi črka- mi na črnem steklu:

Levi napis se je glasil: Dr. PAVEL DOLENEC, odvjetnik.

Desni: Dr. HUGON RUS, universe medicine doctor.

Pred vrati si videl vsak dan mo- ške in ženske, bolnike in zdrave. Hodili so iskati zdravil, hodili iskati nasvetov in pravne pomoči. Na levo je bila pisarna odvjetnika Dolence, na desni sprejemna soba zdravnika Rusa.

V prvem nadstropju je urejevala, vodila in kraljevala z vso skr- bnostjo in ljubeznivostjo roka Jul- ke, gospe zdravnikove, v drugem nadstropju se je pa žnjo kosala v isti skrbi in milosti roka Ade, gos- pe odvjetnikove.

Po mestu se je splošno govorilo o vzornih in srečnih zakonskih dvojicah. Ko so sedele gospa no- tarjeva in komisarjeva in pl. Ivan- novičeva pri popoklanski kavi, sklenile in prisodile so tako, da vladav v Pečarjevi hiši najlepši red in najlepša sreča ter so zavričle dolgotrajno razpravo z občinim iz- rek: "Ali smo neumne, da si same grenimo življenje in rušimo zakonski mir!"

V drugem nadstropju pri Pečarjevih je bila posebna sobica. Skozi okno je svetilo jutranje solnce, z vrta se je slišal vršče se- nie in vrabejev. Solnčni žarki so razsvetljevali sobo in gledali čed- no postelj, majhno mizo, par stol- ov in omaro.

Nad posteljo je visela majhna podoba Križanega, slikana na steklo. Okvir in slika, vse je bilo tako preprosto in neumetniško, da se dobi za par beličev boljša po- doba. In vendar je to slika čislal njemu gospodar nadvse: bila je last pokojne matere. Pod to sliko je umrla, pod njo trpela, vanjo se ozir- ala v težavah in bridkostih. Na nasprotni steni je visela diploma Deteljice. Srednje pero je bilo ze- leno, stranski peresi sta bili pre- vlečeni s črnim papirjem. Ta tiha sobica je bil miren dom tretjega konservativnega lista Deteljice — doktorja Karola Čekana.

Kadar je ta s postelje gledal "deteljico", zdela se mu je mlo- va duši, ko je zrl čista črna made- ža na podobi. Zaskumala mu je po glavi tolikrat peti "Ženska je va- ra nas". Ali otrsel se je takih

misli in hote neho moral prizna- ti: Se je dosti evetja v ženskem svetu, katero ni poparjeno od sla- ne; še imamo blagih mater in vzornih hčer, ki so in bodo bla- goslov domačega ognjišča.

Avstrijski cesar.

Starim, nepoboljšljivim Avstri- jskom, ki ne razločujejo pravega in nepravega, katerim se ne da dopovedati nobena stvar, ki se vedno svojo trdijo, kljub temu, da ima človek prav, še vedno kri za- valovi po žilah, kadar vidijo kako slika starega Franca Jozeфа, ali pa če berejo o njem kako lepo stvar; tako navdušenje jih prime, da bi še tisti trenutek prelili zanj zadnjo kapljo krvi.

Gotovo jih bo tudi zdaj zanima- lo, kako se kaj godi staremu ce- sarju, ki vlada po božji volji že toliko desetletij svoje udane ali boljše slepe in nerazsodne narode.

V berlinskem listu "Die Hilfe" je dopis nekega korespondenta, ki je imel čast videti veličanstvo. Dopisnik pravi, da je cesar pri dobrem zdravju in, kljub temu, da je redno "informiran" o voj- nih dogodkih, je vseeno dobera prepričan, da bo zmaga avstrij- ska. On vstane še vedno ob štirih zjutraj, nakar dobi vsa "poročila" s front, se sestane z generali in ministri ter se žnjimi "posvetuje".

On zelo rad poslušá, kako se bjuje njegovi podaniki za njego- vo državo in svojo domovino.

Korespondent pravi: "Nekako opoldne gre navadno na kratek izprehod po parku v Schönbrunnu; na teh izprehodih ga vedno spremlja eden članov njegovega privatnega štaba. S temi gospodi govori cesar le o voj- ni, včasih kako glasno dokazuje in zavračuje svoja spremljeval- ca, da postanejo celo vrtnarji v parku nervozni vsled velike jeze starega vladarja. Vsakih sto me-etrov se vstavi ter maha z rokami in s palico po pesku zemljevide riše, da tako podpira svoja izva- janja o vojni, katero ima že zad- nje dve leti cel čas v svojih mi- slih."

Bogve kakšne ideje, kakšne mi- sli roje po glavi starega Franca Jozeфа, ko se pregovarja s svojim spremljevalcem, ko s palico zem- ljevide riše in dokazuje, kako je bila dobljena ta ali ona "zmaga".

Brezdvoma je njegova stara glava polna sanj o večji slavi, moči itd. Kaj so ideje avstrijskih diplo- matov na Dunaju, kaj ogrskih v Budimpešti? Ti imajo gotovo vsa prava poročila o bojih, o situaciji, ne pa kot cesar, ki zve le tisto, kar so drugim zdi potrebno ali ne- škodljivo, da ve, ne glede na to, če se je kdaj zgodilo ali pa ne.

Drugače že danes čuti vsak na- vaden človek v Avstriji, ki ima kolikčak razuma, vsaj nekoliko več, kot ga imajo nekateri ljudje tukaj v svobodni deželi, kjer vsak lahko bere, govori, misli in piše, kar se mu zljubi, ako ima kakih zaprek od strani kakršnihkoli in- teresov.

Vsaka žena v Avstriji se že za- veda, ko mora prenašati svojo tu- go, da nekaj ni prav, da to, kar se godi, ni hotelo ljudstvo, ten- več so hotele neke višje moči, ki imajo ljudstvo na svoji strani, ker je slepo, nevedno, ker veruje, kar se mu govori, ker res misli, da je njegova domovina, ali boljše: nje- gova last, v nevarnosti, ker mu tako pravijo cesarski gospodje in njegovo celo cesar sam.

Po pesku s palico zemljevide ri- še in dokazuje svojemu spremlje- valcu, kako je padla ta ali ona po- stojanka! Zelo rad poslušá, kako hrabro se bore njegovi narodi za njegovo državo in svojo domo- vino!

Bogve če stari "prine miru", ki je polovico svoje vladarske do- be vodil svoje narode v klanje, kaj misli, ko riše s palico po pe- sku, koliko mladih vojakov, mladih moj, očetov in sinov je padlo, da je padla tista trdnjava?

Casnikar pravi, da je veličan- stvo razburi, da maha z rokama po zraku in kriči; takrat gotovo ne misli na svoje uboge narode, katerim vladar "po božji milosti" je že toliko desetletij, takrat go- tovo ne misli na gališke, soške in srske grobove, kjer leži toliko in toliko tisočev mladih mož; takrat se gotovo ne spomni ubogih vdov, sirot, niti ne onih ljudi, ki jih je vojna pregnala iz njihovih do- mov.

Dozdaj še ni prišla brzjoavka ali poročilo, da bi avstrijski cesar dal en vinar za "kako dobrodelne namene, da bi žnjim pomagal o- lajšati za en trenutek gorje enemu njegovih podložnikov.

Znano je, da je on najbogatejši vladar na svetu. Znano je, da je ta plemeniti vladar Avstrije dal mestu Ljubljani, ko ga je razrušil potres, celih dvatisoč kron. Toliko je dal ljudstvu, ki plačuje nezno- sne davke, iz katerih on vleče mi- ljonsko plačo za to, da mu pravi, kadar je treba, da si da na ramo puško in se zaleti v "sovražnika".

Star je, izkusil je vse, menda le krvi ni še nikoli prelival za kate- roga drugega dobrobit in pomanj- kanje še ni trpel, čeprav je bila v deželi vojna, lakota, potres, povod- enj in druge šibe, ki jih pošlje ona višja moč nad uboge zemljane poleg kronanih glav.

Nekateri ga zagovarjajo, da je tako star, da že nič ne ve, za kaj gre, kaj se godi itd. Ako je to res, kar piše oni berlinski časnikar, potem ni še na tako slabih nogah in tudi njegov razum in v poseb- no slabem stanju. Zemljevide riše po pesku, z generali in ministri se sestaja in posvetuje ter razpravlja in cele dneve premišljuje o vojni, o zmahaj in kako se njegovi ljud- je toležejo za njegovo državo.

Lahko bi rekli, da je v njem ne- kaj plemenitega, ako bi poskušal olajševati gorje svojim narodom. Ako bi ga poskušal olajševati, bi za to cel svet vedel, kajti to bi bila najboljša reklama zanj, ki bi delala ljudi še bolj pohlevne baek.

Plemenito bi bilo njegovo sree, ako ne bi mislil na velikanske zmage, na večjo slavo in mogoč- nost njegove države, temveč, da bi to največje gorje, ki je prišlo kdaj nad svet, napolnilo njegovo sree s tako tugo, da bi prenehalo biti.

LISTNICA UREDNIŠTVA. A. P., Columbus, Ohio. — Av- stro-ogrška zastava je rdeča-bela- rdeča; avstrijska država je črna- rdeča; avstrijska dvorna je pa rdeče-bela.

NAŠI ZASTOPNIKI, kateri so pooblašteni pobirati naro- čnino za "Glas Naroda" in knjige, ka- kor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihal Cisar. San Francisco, Cal.: Jakob Lovlin. Denver, Colo.: Frank Skrabec. Leadville, Colo.: Jerry Jamnik. Pueblo, Colo.: Peter Cullg, Frank Janesh in John Germ. Salida, Colo. in okolica: Louis Cas- tello.

Clinton, Ind.: Lambert Bolskar. Indianapolis, Ind.: Alois Rudman. Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podgrec. Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič. Chicago, Ill.: Frank Jurjovec. Depeu, Ill.: Dan. Badovinac. Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Za- letel in Frank Rambich. La Salle, Ill.: Mat. Komp. Nokomis, Ill. in okolica: Math. Gal- abek.

So. Chicago, Ill.: Frank Černo Springfield, Ill.: Matija Barborič. Cherokee, Kans.: Frank Režanik. Oglesby, Ill.: Matt. Hrbtarnik. Waukegan, Ill. in okolica: Fr. Pet- kovšek in Math. Ogrin. Columbus, Kans.: Joe Knafelec. Franklin, Kans.: Frank Leskovec. Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kern in Rok Firm. Kansas City, Kans.: Peter Schneller. Mineral, Kans.: John Stalc. King, Kans.: Mike Pencil. Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz, M. F. Koba in Martin Rade. Manistowic, Mich. in okolica: Fran- Kotzian. So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich. Chisholm, Minn.: K. Zgonc in Jakot Petrich. Duluth, Minn.: Joseph Sharanbon. Ely, Minn. in okolica: Ivan Gonze. Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek. Eveleth, Minn.: Jurij Kotac. Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel. Hibbing, Minn.: Ivan Pousc. Kittsville, Minn. in okolica: Joe Ad- mitch.

Nashwanck, Minn.: Geo. Maurin. New Duluth, Minn.: John Jerina. Virginia, Minn.: Frank Hrovatic. St. Louis, Mo.: Mike Grabrian. Klein, Mont.: Gregor Zobeč. Great Falls, Mont.: Math. Ulrich. Red Lodge, Mont.: Joseph Jeraj. Roundup, Mont.: Tomaž Paulin. Gowanda, N. Y.: Karl Sternlich. Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka. Barbours, O. in okolica: Math Kra- mar.

Bridgeport, O.: Frank Holvear. Collinwood, O.: Math. Slapnik. Cleveland, Ohio: Frank Sakcer, J. Marinčič, Chas. Karlingner, Jakob Han- nik, John Prostor in Frank Meh. Lorain, O. in okolica: J. Kurnic in Louis Balant. Niles, Ohio: Frank Kogovšek. Youngstown, O.: Ant. Kihaj. Oregon City, Oreg.: M. Janša. Allegheny, Pa.: M. Klarich. Ambridge, Pa.: Frank Jakša. Bessemer, Pa.: Louis Ehrbar. Braddock, Pa.: Ivan Germ. Bridgeville, Pa.: Rudolf Peterček.

Burdiss, Pa. in okolica: John Dem- jar. Canonsburg, Pa.: John Kočiček. Cecil, Pa. in okolica: Mike Kozovar. Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk in Vid Rovanič. Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Broughton, Pa. in okolica: A. Dem- jar. Darrah, Pa.: Dragutin Starč. Dunla, Pa. in okolica: Joseph Sabor. Export, Pa.: Frank Trebetz. Forest City, Pa.: E. Zalar in Frank Leben in Math. Kamlin. Farrell, Pa.: Anton Valentinčič. Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.

Irvin, Pa. in okolica: Fr. Demšar. Johnston, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc. Luzerne, Pa. in okolica: Anton O- solnik. Meadow Lands, Pa.: Georg Schults. Moon Run, Pa.: Frank Maček. Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jakše, I. Podvasnik, I. Magister in U. R. Ja- koblich. South Bethlehem, Pa.: Jernej Ko- priček.

Steelton, Pa.: Anton Hren. Unity Sta., Pa.: Joseph Škerj. West Newton, Pa.: Josip Jovan. Willock, Pa.: Fr. Seme in J. Peter- nel. Tooele, Utah: Anton Pajk. Winterquarters, Utah: L. Blažič. Black Diamond, Wash.: G. J. Po- ronta. Davis, W. Va. in okolica: J. Brostch. Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocjan in A. Korenčan. Kenosha, Wis.: Aleksander Podzr Milwanke, Wis.: Josip Tratnik in Aug. Collander. Sheboygan, Wis.: Heronim Svetlin in Martin Kos in John Stampfel. West Allis, Wis.: Frank Skok. Rock Springs, Wya.: A. Justin. Val- Stanich in Valentin Marcina.

BRAT, POMAGAJ TRPEČEMU BRATU!

KAJ PRIPOROČA GOSPA ILIJA RADIČ VSAKI MATERI?

H. H. von Schlieck, slavnoznan- naravni zdravnik in tovarnar Bol- garskega Krvnega Čaja, kateri je s stoinitosišč bolnimi v stani zve- zi in dobiva od onih, katerim je Bolgarski Krvi Čaj vrnil zdrav- je, cele kupe zahvalnih pisem, je naša rojakinja gospa Ilija Radič Ciero, III. je pisala sledeče pi- smo:

"Izvolite mi poslati še pet ška- telj vašega čudovitega Bolgar- skega Krvnega Čaja. Ne morem, da dovolj priporo- čim to sredstvo vsaki materi, ker je to res pravi zdravnik v hiši, posebno po leti in jeseni, ko se o- troci najlaže prehlade. Moji otroci so bili večkrat pre- hlajeni in so kašljali, pa jim dan zvečer eno čašo vročega Bolgar- skega Čaja z medom in zjutraj ni več prehlada, pa tudi kašljajo ne."

Eno veliko škatljo Bolgarske- ga Krvnega Čaja, ki traja pet mesecev, pošlje za \$1.00 kamorko- li, v Canado za 31.12.

Marvel Products Co. 9 Marvel Bldg. PITTSBURGH, PA. Gripomba: Ako hočete poslijta- tev osigurati, no"iite 10c. voš

POZOR! HIPNOTIZEM Izšla je vseskozi zanimiva knjiga, kakršne še nimajo Slo- venci ne tu ne v stari domovini. Kdor jo bo naučil, bo z užit- kom prebral in dobil vpogled v marsikatero stvar, o katerih do- zdaj še štutili ni.

Knjiga ima prelo sto strani, opremljena je z dvajsetimi tra- sili ali slikami, v njej so natan- čni navodila za hipnotiziranje, v njej so tudi najnovejši podatki, katere smatra navadno človek za neumne.

Stane 60 centov. Tri kopije \$1.50. Out, ki ni iz nje zndovoljen, naj jo vrne in dobil bo donar nazaj. Surovoje jet: "SLOVENSKA KNJIGARNA", P. O. Box 1611, New York, N. Y.

VABILO na PINKNIK katerega priredi DRUŠTVO "PLANINA" štev. 14 S. D. P. in P. Družbe v Johnstownu, Pa., v nedeljo dne 24. septembra na Moxham.

Tempotom vjudno vabimo vsa slovenska društva ter posamezne rojake in rojakinje, da se našega piknika polnoštevno udeležijo. Ob enakih prilikah smo tudi mi vedno na razpolago. Čisti dobicek je namenjen našim vpojojenim sobra- tom, ki so nesposobni za delo. Za sveže pivo in dober prigrizek bo skrbel odbor.

Opomba: Članom omenjenega društva pripravocam, da se vsi brez izjeme udeležijo ker glede podpore smo vsi enaki in zato bodimo tudi enaki v pomoč našim vpojojenim sobratom, ki niso več sposobni za delo. Josip Glavač, tajnik. (18-19-9)

POZOR! POZOR! Gospodarij, varujte se pred ro- jakom Antonom Bajem-Ed! Po de- tega leta je bil na Studenem pri Postojni in pozneje pa v Cirknici na Notranjskem. Tukaj biva približno šest let. Pri meni je bil na hrani dva meseca in 5. septembra je šel po svoj zaslužek ter je ne- znano kam popihal, ne da bi po- ravnal svoj dolg za hrano in stan. Meni je odnesel \$30 in druge je pa tudi opeharil za približno tako svoto. Omenjeni je majhne poste- vne in prav zgovorne, pozna se ga lahko po čirkniškem izgovorjanju in je jako priklizen. Bala se rad, koliko ima denarja in dela se pa boji. Če kdo ve, naj mi javi nje- gove naslov. Rojakom pa svetujem, da se čuvajo, da jih ravno- tako ne nasamari kakor je nas tu- kaj v Canonsburgu. Joseph Kern, Canonsburg, Pa. Box 225.

POZOR! Podpisani prodam svoje pose- stvo, to je hišo s tremi stanovanji in kletjo. Hiša je stara šele osem let in je pozidana iz cementnih blokov. Vsako stanovanje ima svoje stranišče in za vse skupaj je ena kopalna soba. Hiša leži blizu tovarn, katere še v slabih časih prilično dobro obratujejo pomoči in podnevi. Voznja v Milwaukee stane 7 centov, do tovarn je 5-8 minut, v šolo pol bloka, v cerkev 7 minut, v krmo pa še bliže. (Terbovčev Tone je že popisal to naselbino, kjer se pomeni pije — 5 centov, paunt.) Ta prilika stane \$2 800. Polovico takoj in ostalo pa na obroke. Jaz nameravam odpoto- vati v jesen v državo Missouri na farmo. Za podrobnosti pišite na lastnika: Anton Skrbish, 613 Bernard Ave., Cudahy, Wis. (18-23-9)

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLO- VENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽA- VAH.

Kadar je jako društvo namenjeno kupiti bandere, zastave, regale, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verižico, pravnice, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi nas za cene vprašate. Uprisanje Vas stane 1c. pa si bodele pripravili dolarje. Osnike, več vrst pošiljamo brezplačno. Pišite pa: IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa., Box 328.

Alphonse Daudet's

SAPPHO.

(Za "Glas Naroda" priredil J. T.)

12 (Nadaljevanje). DEVETO POGAVLJE.

Ponavadi sta se kmalo sprijaznila, v tem slučaju je pa bilo drugo gače. — Več dni je molčal, več dni jo je grdo gledal. Nekega dne mu je rekla Fanny s sladoprijaznim glasom: — Ti, pri Dechelettu sem bila in sem mu vrnila denar.... Pravi, da je boljše tako. — Rekel je, da se bo potem... go bom sama... zopet zavzel za otroka.... Ali si zadovoljen? — Ali se še jeziš? Jean ni odgovoril. — Ti ne veš, kako sem se začudila, ko sem prišla k njemu. — Zakaj? — jo je vprašal in jezno pogledal. — Njegova hiša je podobna mrtvašnici. — Nobenih plesov, nobenih veselje. — Na vrata, vodeča v njegov atelje, je nek šaljevec zapisal: — "Zaprto zaradi divjega zakona". — Da, in res je tako, moj dragi. — Ko se je Dechelette vrnil v Pariz, se je zaljubil v neko krasno dekle Alice Dorre. — Že cel mesec živita skupaj kot mož in žena. — Rečem ti, da je to lepa, majhna deklica.... Obljubila sem, da ju bova obiskala. — Ne veš, kako sem se norčevala iz njega. Jean se je dal res pregovoriti in je obiskal Decheletta. — Možak se je čisto izpremenil. — Alice Dorre je bila majhna kot igračka. — Dechelette jo je bil pobral s ceste in iznje zopet napravil žensko. — Od tistega večera ga je Jean večkrat obiskal. — Ti obiski so mu bili v veliko razvedrilo. — Ko sta nrišla neke nečelja Jean in Fanny k njemu, sta pred vratmi nehoti obstala. — Iz sobe so se slišali razni glasovi. — Jaz mislim, da je pet let ječe zadostna kazen. — Dechelette, jaz bom podpisal vašo prošnjo. — To je Caoudal — je zašepetala Fanny. — Nekdo je odgovoril z zamolklim glasom: — Jaz prošnje ne bom podpisal. — S takim lopovom nočem ničesar imeti. — To je La Gournerie — je zašepetala Fanny. — In zate sem je privila k njemu in rekla s prosečim glasom: — Kaj ne, da ne bova šla k njemu? — Zakaj ne? — O, šla bova! — Sam ni videl, kakšen utis bo napravilo nanj, ko bo stal pred temi možmi. — Toda videti jih je hotel na vsak način. — Naprej! — je rekel. — Stopila sta v sobo. — Na divanu so sedeli stari Dechelettovi prijatelji. — Na mizi je bilo kakih šest ali sedem čašic, v katere je točila Alice absint. — Gospod Gaussin, ali poznate te gospode? — ga je vprašal inženir. — Če jih je poznal?... Dva sta mu bila čisto natančno znana. — Njune fotografije je bilo videti po vsem Parizu. — Kako strašno ga je jezilo, ko ju je videl. — Toda Fanny je imela prejšnja leta pravico delati, karkoli se ji je izljubilo. — Mladenec je še vedno lep — je rekel Caoudal. — Kaj pa Fanny? — Kakšna je pa Fanny? — Napol je zamižal in jo začel opazovati. — Him, obraz je še vedno krasen.... Toda telo, telo.... Malo bolj se moraš stisniti.... No, le potolaži se, otrok, La Gournerie je še bolj debel kot ti.... Debeli pesnik se je vgriznil v ustnice in ni izpregovoril nobene besede. — Navzoča sta bila tudi dva druga slikarja, ki sta oba poznala Fanny. — Mlajši je pristopil k njej in ji podal roko rekoč: — Dechelette nam je ravnokar pravil o otroku. — Prav, da ste ga vzeli k sebi. — Seveda, je prav storila, seveda — je pritrdil Caoudal. — Tedaj je v temnem ateljeju zaropotalo in nek glas je vprašal: — Ali ni nikogar tukaj? — To je Ezano — je rekel Dechelette. — Njega ni Jean prav poznal, toda vedel je, kakšno stališče je zavzemal ta človek v življenju njegove ljubice. — Bil je soliden zakonski mož, šef v ministertvu lepih umnosti. — Prikazal se je majhen suh možiček in podal vsem zapovrstjo roko. — Ko je opazil Fanny, se je zelo začudil. — Glej, glej, Sappho! — je zajecal in zardel. — Gospod Gaussin jo je pripeljal — je rekel gospodar, nakar se je pogovor zopet razvil. — Fanny je bila vprico velikih umenikov ponosna na svojega ljubimca. — Nepristano se je smejala in kadila cigareto za cigareto. — Oh, moja uboga Fanny, — je vzkljnil Caoudal zamčljivo in pokazal na starce. — Poglej jih, kako so stari.... Edino midva sva se še nekoliko vzdržala. — Fanny se je začela smejati. — No, z menoj se pa že vsaj ne boš primerjal? — Caoudal vedno pozablja, da je že stari oče — se je oglasil pesnik Le Gournerie. — Kiparju se je videlo, da so ga te besede zelo neprijetno dirnile. — No, pa me pogledajte, če sem res tak kot stari oče! — je zakričal Caoudal in začel odpenjati suknjič. — Pokazal je svoje mišičaste roke in ogromna prsa. — No, pogledjte me, pogledjte! — Še osemindeset let nisem star. — Ali napravijo človeka leta starega? — Ko bom stal šestdeset let, bom še vedno več vreden kot vsak tridesetletnik. — In ženska me tudi vsaka rada pogleda. — Misliš? — se je zarežal La Gournerie. — Dechelette je smeje pristavil: — Zakaj pa vedno govoriš, da je samo mladost nekaj vredna? — Moja mala Cousinard me je navdala z novimi idejami.... Moj novi model.... osemnajst let je stara, krasne postave, krasnega obraza.... Kadar se mi zdi, jo lahko poljubim.... Čisto zaljubljen sem vanjo.... — Vidiš, tako si zopet dobil svoj dom — je rekel Dechelette. — Po preteku pol leta se bosta pa srola in ti boš kričal, da bo groza. — Kipar je žalostna vzdihnil: — Da, res je.... ničesar ni stanovitnega.... Ljudje se srečajo in se ločijo. — Zakaj se vendar srečajo? — In ti? — Ali misliš, da boš večno živel s svojo ljubico? — Midva nisva tako navezana drug na drugega. — Kaj ne, Alice? — je vprašal Dechelette. — Seveda ne — je odvrnila mirno mlada žena. — In Dechelette je nadaljeval: — Midva se ne bova spria. — Napravila sva pogodbo, da bova živela dve leti skupaj. — Zednji dan se bova ločila brez hrupa in

presenečenja.... Jaz se bom vrnil v Ispahan.... moj spalni voz je že pripravljena. — Alice se bo preselila v svoje malo stanovanje v Rue Labruyere, katerega še ni odpovedala. — Da, stanovanje je v četrtem nadstropju. — Čisto pripravno za onega, ki hoče skočiti skozi okno. — Te besede je izpregovorila Alice z nasmehom. — Toda v teh besedah je bilo nekaj tako resnega, tako vsiljivega, da ni nikdo odgovoril. — Zunaj je zapihal močan veter. — Pijmo in veselimo se, dokler smo mladi — je zaklical kipar in udaril po mizi. — Ko je prišel Jean po preteku par dni v Rue de Rome, je našel Dechelettov atelje zaprt. — V hiši je bilo vse tiho, vsa okna so bila zagrnjena. — Pogodba med inženirjem in Alice je torej potekla in inženir je ob določeni uri odpotoval. — Kako lepo je — je mislil sam pri sebi — če človek lahko napravi, karkoli se mu poljubi. Kako lepo je, če more kdo obvladati glavo in srce! Bog ve, če bom imel jaz kdaj tak pogum? — Nekdo je položil roko na njegovo ramo. — Dober dan, Gaussin. — Bil je Dechelette, bolj sključen in bolj starikav kot ponavadi. — Povedal mu je, da ni odpotoval, da mora stanovati v hotelu, ker se še vedno stresa, če pomisli na tisto strašno stvar. — Kaj pa? — Kako? — (Dalje prihodnjič).

Oh, povejte.

Narodna pesem. Spisal Zdenčar. Oh, povejte, netajite, vi usmiljeni ljudje! Kam odšel je dragi z doma? Dajte, kje ga najdem, kje? Če zabit drugo ljubi, name pa ne misli več...? Ne, ne, to pac ni resnično, da mu nisem v čiših več. Če je šel na temne gore, pa jim prehodila bom, in za njim globoke vode rada prebrodila bom. Če je šel v dežele tuje moje sreče verni drug, kam naj idem, mi povejte! Li na sever, li na jug? Naj pasti domače kraje, gre naj onostran zemlje, v novi svet bom pohitela, čez neznanu mi morje.

Draginja v Carigradu.

Amerikance, ki se je nedavno vrnil iz Carigrada, pripoveduje, da je v Parčiji, zlasti pa še v Carigradu, nezgodna draginja. Pravi, da stane en galon petroleja od \$20 do \$30 ameriške vrednosti. Par čevljev stane \$15. Omenil je tudi, da traja potovanje iz Carigrada do Berlina deset dni. Iščem svoje tri svake, brate od moje žene, JANEZA, FRANCA in ANTONA ŠAJN. Mislim, da se nahajajo v Coloradi. Najraje bi seznal za Franca in želel bi, da pride zopet nazaj k meni. Jaz ti hočem le dobro. Zato pridi in prinesi s seboj tudi slike od Čufarja. — Matija Delost, 1804 — S. St., N. E., Canton, O. (15-18-9)

Dr. KOLER, 638 Penn Ave., Pittsburgh Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu, ki ima izletno prakso v zdravljenu tujih moških bolezni. Svrhila ali zastropenje krvi zaradi svinoviti tim 606, ki ga je izumel dr. prof. Ehrlich. Če imate moliče ali mehurčke po telesu, v grlu, lapadnje, las, bolečine v kosteh, pridite in izčistite vam bo kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se neleze. Izkušite semena nenaravnim potom, zdravim v par dneh, kapavac ali triper in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi izrabljanja samega sebe. Eusejce cavi, ki vodi iz mehurja ozdravim v kratkem času. Hydrocelo ali kito ozdravim v 30 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hitu in včasih tudi pri spuščanju vode, ozdravim a gotovoletvo. Neumatizam, trganje, bolečine, otokline, arče, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi ozdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

PRVA HRVAŠKO-SLOVENSKA TOVARNA TAMBURIC V AMERIKI

prilpoda se vsem Slovevkim tamburkim sborom, kakor tudi posebnim, ki ljubijo tambure. V te tovarni se izdelujejo tambure po najnovijem sistemu in najpopolnejših umetniških načrtih. Okrašen so s biseri in vsakovrstnimi rožami. Velika zaloga vsakovrstnih godal in najboljših gramofonov ter finih slovenskih plošč 1. t. d. Veliki ilustrirani katalog s slikami pošljem vsakemu sestoni. Ivan Benčič 4654 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

NAZANANILU IN PRIPOROČILO.

Centenim rojakom v državi Pennsylvania naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Prida, ki je pooblaščen sprejemati naročnine za "Glas Naroda" in izdajati tozadovna potrdila. — Upati je da mu bodo šli rojaki v vsakem delu na roko.

POZOR ROJAKI!

Najpopolnejše muziko za domačo uporabo, kakor tudi za vsako družbo in koncert. Od tega muzika zrasla je v sedmih letih izredno hitro in vseh vrstah in vsebinsko odlični in celoviti. Revmatizem, kaštol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v obeh dneh popolnoma odra. Vira, rane, opekline, bole, tura, kraste in grintepotne noge kurje oči, cnebine v par dneh popolnoma odstranila. Kdor bi morda odpravila brez v seba rabiti ma jancim za \$2.00. Pihite takoj po cenik, ki se takoj pošljem zastoni.

JACOB WAKOIO, 6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

HARMONIKE

bodite karkrnekoli vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a de lo trpešno in zanesljivo. V popravu zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem se nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravah vzamem kvantjake kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo sahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL, 1617 East 62nd St. Cleveland, Ohio.

DARUJTE PAR CENTOV SLOVENSKEM TRPINOM V STARI DOMOVINI!

PELIN!! Podpisani bi rad kupil nekaj pelina. Prosim cenjene rojake, če ga ima kdo na prodaj. Vzajem ga tudi sto funtov. Joseph Kesche, Starford, Pa. (15-18-9)

Prav rada bi zvedela za naslov svojega brata ANDREJA RUDIC. Doma je iz Rakeka na Kranjskem. Nadalje bi tudi rada seznela, kje se nahaja ANTON MEDEN, doma iz Cirknice na Kranjskem. — Mary Drenik, 731 Penn Ave., Johnstown, Pa. (15-18-9)

IŠČE SE

100 drvarjev za delati drva v severnem Michiganu. Lep gozd. Plača \$1.30 od klatre. Dobre kampe, prijazna okolica. Vprašajte pri: Charcoal Iron Company of America, (6-9-5-10) Manistique, Mich.

Denarne pošiljatve za ujetnike v Rusiji in Italiji.

Lahko se pošlje denar sorodnikom, prijateljem in znancom, kateri se nahajajo v ujetništvu v Rusiji ali Italiji. Potrebno je, kadar se nam denar pošlje, da se priloži tudi ujetnikova dopisnica ali pismo in se nam tako oziogovno pravilno sestavi naslov. Ako nameravate poslati denar ujetniku, pošljite ga takoj, ker sprejmete njegov naslov, ker ako bi odlašali, bi se lahko dogodilo, da bi ga ne našli več na istem mestu in mu ne mogli uročiti denarja. TVRDKA FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Dr. LORENZ, Specialist moških bolezni.

Jaz sem edini hrvaško govoreči specialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa. DR. LORENZ, 641 Penn Av. II. nadst. na ulico. Uradne ure: dnevo od 9. do 12. ure večer. V petkih od 9. do 12. ure popoldne. Nedeljo od 10. dop. do 2. popol.

EDINI SLOVENSKE JAVNI NOTAR

(Notary Public) v GREATER-NEW YORKU ANTON BURGAR 82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y. IZDELUJE IN PRESEBUJE vsakovrstna pooblastila, vojaške proslave in daje potrebne nasvete v vsah vojaških zadevah. Rojakom, ki imo dobili ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrovanja ali imena paraha. Obrnite se skupno na njega, kjer boste našli in celotno proročilo.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA. VSAKOVRSNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH. DELO OKUSNO. IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE. UNIJSKO ORGANIZIRA. POSEBNOST SO: DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETE, CENIKI I. T. D. VSA NAROČILA POŠLJITE NA: Slovenic Publishing Co. 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Velika vojna mapa vojskujocih se evropskih držav, Velikost je 21 pri 28 palcih. CENA 15 CENTOV. Zadaj je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d. V zalogi imamo tudi STENSKO MAPO CELE EVROPE \$1.50 VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZJEDINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA \$1.50. ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 15 CENTOV.

Veliki vojni atlas vojskujocih se evropskih držav in pa kolonjskih posestev vseh velesil. Obsega 11 raznih zemljevidov. CENA SAMO 25 CENTOV. Naročila in denar pošljite na: Slovenic Publishing Company 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kaj pravijo pisatelj, učenjaki in državni o knjigi Berta Suttner. "Doli z orožjem!" Lev Nikolaevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga nelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli. Fridrik pl. Bodemstedt: Odkar je umrla naša maestra Staal ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva. Prof. dr. A. Debel: "Doli s orožjem" je pravo ogledalo sodanje ga časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo Slovstvu boljji časi. Kratkotrajno: nelo dobra knjiga. Dr. Lud. Jakabovsk: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo bral. Štajerski pisatelj Peter Resegger piše: Sedaj sem v nekem gozdu pri Grieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli s orožjem". Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem našel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bi jo tudi v Bolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala te knjige? Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral. — C. Neumann Nefer: — To je najboljša knjiga, kar se jih spsal ljudje, ki se borijo za svetovni mir. Hans Land (na shodu, katerega je imal leta 1896 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsekakor jo bom pndil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli na križevet in učili vse naroda. Finzvetni ministar Dumajevski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Naj je bila pred kratkim v poslani knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, paš pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosta Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da si ne bo nihče upal navdnevati na vojno, če bo prebral to knjigo. CENA 25 CENTOV.

Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.